

د ۱۳۵۱ لمریز کال
د چنگاښ میاشت
خارمه گڼه

پرله پسۍ ۳۰۰ ۱۴۲
د تاسیس کال ۱۳۴۹

Kandahar. Kabul
Vol.13, No.4, Sartan 1351
(June 1972)

کڼه

نظريات و عقايد

ماشتمنی خپرونه

د تالابو په شېر سرخ کې د لوی احمد شاه بابا د تاج پوښي یوه منظره ښی

دلوی «مخلص» کلیات،

۱۔ احمد شاہ بابا کا کتاب چاہو تو وہ سبھی غور ہی
مخ کی ہو کتاب دلوں کے معانی و کلیات یہ نامہ چاہو
بابا اور اہل مرشد کہیں ۔

ما مورد نظر دوستی به اول دو بدکی دلو ا قصو او
تیمکی تیار و به اصلاح پس ایچی د انگیشی وی،

دا کتاب د نوموړي مؤسسې دوهم نشراتی دی
کښل کېږي چې د شعر بېل بېل ډولونه لري او د کتبه خاړه
د یو نامتو شاعر د ذوق چ هرچه پوره وي بلل
کیدی.

د مرحوم «مضلع» آغا د طبیعت ساده او دقیق د
وړو، د پیسو دولت او شهرت یی شیخ پروانه لرل او
دده مقام تر دغو ټولو شپا او وړو .

حاجی ولی محمد مجلس دروازه اولاد به طبع
تلاش و ای .

دہر حوم حاجی ولی محمد مناص
پیشہ نگار

دکنده هاردهشپورشا هرخا جی ولی محمد مغلشد
مرحوم سلطان محمد ذوی به قام گاکي ۹۹۵ ۱۲۵
شمسی کال په کنده هارکې زیږیدلی و. اوله یې یې
نعلیمان یې په کورکې تر لاسه کړی او د

به مجلسو کی ای تل در او دو اتر اویدی و در شو ش
طبع، طریقت او خود خدایه انسان و پوهاند عید ا لسی جوی
دود به کله داسی وایی

مجلس امداد غلو پتو کالو خواجہ رومی اشہای او
۱۹۱۱ء میں حرکت اور اپنی فعالیت کی تکرار و تکرار سے

شاعروں کو یہ حقیقی نور و لامی
ترجمان اور لسان العصر ہے، عالم و
لیکوال و جہانگیر ہے، نقاد و بہرہ

دېوډه ژباړنه او بالاخره معلوم و
دده اقتصاد اما غلغلې ته طبع
مشهوره ده په کله هادګي خپلو

چارباو «شاه» دوست او و شما
 پادشاه و پادشاه و پادشاه و پادشاه

خداوندی ملگري ۽ هر ھاي اوھري
طبيع دي به دغو صفاتو پېژندار ۽ ډېر

ادبی چرچوں کی صد اشپن و ۱۵۰

به بملو او دپرو کـــسی محبوب ژ، په علمي او
اجتماعي خلکو کې ټی خپل شخصیت پوړی، له موسیقي
سره ټی مینه درلوده او کله کله به ټی خپل خواږه

د مرونه د ساز په پردو کړو غول، فصیحه او بلیغه
وینای درلوده، د دین او اجتماع په اسرارو خبرو
د خبر او تمدن د پیکتو مبلغ، د اخلاقو زاده.

موازیات فی دغورہ سترگہ لیدل، دہ غلو یخت کالہ
بغورہ یختو کی دانتقاد روح ہو گی، دظلم و اجتماع
(پا ۵ دہشتی ۳۴ صخ کی)

(مرحوم نوعی مختص)

مطابق ادو او پر اخو تیر یو له
کېله دې پروملو ساتو هېڅن ژه پر له
له خپلې موندنې و یی پلټو، په دری اړدو
رو سیه اعر بسو او انگرېزي و هو هم
پوهېد یی

مرحوم «معلم» و «خبر» و «دور»
ملیت سره (بها) و «معلم» و «دور»
و «ی» و «دور» و «معلم» و «دور»

خواجہ یحییٰ، پالاک آفس اور بی بی غریبہ

سہیڑچی دھپل پہ راجہ دوشہ لہ اعلیٰ لو یار
کوچیتی اول خان تہ جلبہ کہی وو .

مره ددی چی سر حواله معانی و بهار و یاد
انگیزه شاعر و ادیب و به نظر او نه تنها به کی و هم
سادگی و در او .

دفعہ مرحوم دژدانه تہ پہ پہلودور کی یاد سی
حال کی چی در شوت خو لہوا حق تلفار او شیانت
کر دہی نی تہیلی یا کہ لحنی تہ دی پریا یخی
ہینی سامودیتو تہ ہم تر سرہ کہی دی پہ خیلو ژواو

۱۳۵۱ کال د چنگاښ مياشت

سالم تحول او بدلون د ټولنو پر مختګ مهم اساس دی

دو پخوا انسانانو او ژوند پرمختونو ستر خاصیت د لوی ژوند پاره پر له پسې تللی، په خپلو چارو کې مثبت بدلون او د اوسني زمانې د جوړښت او اېډاپاتو سره سم خپلې اجتماعي او ملي غیلې ترسره کول او د خپلو خلکو د مادي او معنوي پرمختګ په لار کې هره څیز کوشش او په دغه هکله د اکاډمي او دښوونو په مقابل کې مبارزه ده.

انسان پرمختول، متفکر او تکامل کړی دی، متلون دی، فکر او ذهنیت یې د یوه کچه حالت هغه د لوړتیا خوا ته دی او هغه بدبختی دکندي هغه ډاګر لوی او د هوسا ژوند یې او ته یې رسوي.

په اوسني پرمختللي نړۍ کې چې انسانان د هسپانس او نیکنا لوی په برکت هان ته هر ډول عصري وسایل برابر کېږي او د ارتقا پړاو چېکې ګامونه اخلی او د ژوند بڼه یې د غره حیثیت او هڅې ده او هیڅ امکان نه لري چې په نړۍ کې هغه هیوادونه چې د هېڅو ملتونو له کبله تر څا پاته دي معنوي دی تر ډېره پر خپل ژانده حالت پاته او د ټیټ ژوند خاوندان دي. دا هکله او سټیوټنیکي، علمي او معنوي وسایلو نړۍ وال سره قوې کېږي او اغېزه یې یو پر بل زیاته ده خو بیا هم که کوم هیواد او ټولنه د خپل ملي پرمختګ په لار کې کوشش نه کوي او خپله اړونده په کار نه اچوي د لوړو تفکر یې او معنوي نفوذ او تسلط لاندې راځي او ملي غرور او بخت ته یې صدمه رسوي.

سالم تحول او مثبت بدلون د ټولو هیوادونو د پرمختګ مهم اساس دی او پرته له دغې لارې هېڅه ممکنه نه ده چې انسانان د اوسني ژوند هغه په ژوند پورې ګټه واخلي.

د اسلام سپېڅلي دین چې د هر جامع او معرقي اساسات لري په خپل چوکاټ کې د انسانانو د تحول، بدلون او غرورول پرمختګ پر خوادې او مسلمانان د هغه په رڼا کې هانویه د ژوند لوړو مدارجو او د پرمختګ په اړه رسولای شي.

سالم تحول او مثبت بدلون هم هغه ارتقايي حرکت دی چې د ټولنو د ذهنیت، کلتور، دین، اجتماعي او اقتصادي شرایطو سره سم منع ته راځي او داسې تحول ته هر هکله غاړه ږدي او که په دې هکله د سنجش هغه کار او غسل شي وروسته د ټولنې ټول غړي هم آهنگي ور سره هرګندهوي او ګډون پکې کوي.

موږ چې د لیکمړغه ان د پرمختګ پرخوا چېکې ګامونه اخلو او حکومت په دغه هکله خپل بهترین کوششونه په کار اچولي دي او خواږه چې د اسلام ارتقايي مثبت، وطن دوستي او ملي کلتور په چوکاټ کې زموږ هیواد د لوړو انکشافاتو او عصري پرمختګونو هڅه پورته پرځه ولري زموږ ټولنه په کار ده چې د هیواد د پرمختګ او انکشاف په لار کې خپل کوشش او وس په کار واچوو او هر هکله په دغه هکله خپل مسؤلیت لیرې کړو.

(علامه محي الدین (ایوبی)

د کندهار مجله

د امتیاز خاوند: د طلوع افغان نشراتي موسسه
د مسؤل مدیر: کول: غلام محي الدین (ایوبی)
مهتم: عبدالکریم (طالب)

لیکونکي ډله

عبدالقدوس (لجیب)

احمد (راشد)

عبدالمنان (امین)

میرمن ملاله (اخکزی)

طباعتی همکار: محمدي (بارک)

د ښه پیل نوواټ

اداره:

۳۸۸۴

د تله فون نمبر

په د ولسمه پیرۍ کی د تاریخ یوه کوبه

د افغانستان د ولسمتو

شخصیتونه

شاولی خان او سردار جهان خان

د ۱۹۰۰ لېکرو په ملګرتیا د سرو، مینه، بلخ او بدخشان خواته دغې سړۍ ټوله ولایتونه یې منظم کړل او د اندراب بندو کښ او گلپهار ولای هغه کابل ته راغی او په ۱۹۱۴ کال کې بیرته کندهار ته راوړسېدی. په دې سفر کې اعلیٰ حضرت احمد شاه بابا یو څه مېکه په گلپهار کې وروسته هلې کله چې احمد شاه بابا په ۱۹۱۵ کال کې د پنجاب په لیت د غې سوارو شاولی خان یې دهان سره دغې کډې او چې کشمیر او لویو ټول ټول هغه سړی (سیکچون) چې د دروې ټول د کشمیر د ولایت مستوفی یې وټاکي او هم یې په دغه سفر کې د پنجاب حکمران معین الملک ته رسېده ماته ودرکې. نو معین الملک د هغې عېدا په لار په لار په سره د دروې ټولې عذرتې وپیل شو او معین الملک یې د افغانستان د والی په سمت په پنجاب کې وټاکي. په ۱۹۱۶ کال کې شاولی خان د پشاور ولایت ته ولاړی او هغه هاپ یې ولوی او عباس قلی د پشاور حکمران احمد شاه بابا وپېښی او بیرته یې د پشاور حکمران مقرر کي.

کله چې احمد شاه بابا په ۱۹۱۳-۱۹۱۴ کال کې هندوستان ته سفر وکي شاولی خان بیا هم ودرسه ملګری و. کوم وخت چې د هاپ ته ورسېدی یعقوب علی پامیرا یې چې د دغه د پشاور او هغه ټولې کډې ته د مرګ د مدافعی د پاره مقرر کي. د هاپ ایت په مشهور جنگ کې شاولی خان احمد شاه بابا ته لودي ولاړی او د جنگ د میدان هارته یې کول په ۱۹۱۵-۱۹۱۸ کالو کې کوم وخت چې احمد شاه بابا پنجاب ته سفر وکي او پنجاب یې ولوی.

په ۱۹۱۸ کال کې د بلخ او بدخشان حکومتونه د پشاور د چندی حکومت په وسیله او فتنه گیري سره اغتشاش وکي. شاولی خان د ۶۰۰۰ سوارو، عسکرو سره د بلخ خواته روان شو او پشاور ته یې د جنگ اعلان وکي او په دې وخت پشاور اسولې ته حاضر شو او د جېوون

ټوله هغه سیاسي پېښې چې په ۱۹۲۵ پورې د امان کډې د اعلیٰ حضرت احمد شاه بابا د پاجې په زمانه کې پېښ شوې دي شاولی خان او جهان خان لوی لاس پکښې درلود چې یو یې داخلي چارې او بل یې عسکري چارې پر غاړه اخستې وې په دې وخت هغه چې احمد شاه بابا د افغانستان په پاجې وټاکل شو شاولی خان او جهان خان هم د هغې ورغې هغه بیا دده د پاجې تر اخیره پورې د حکومت ادارې او عسکري چارې اجرا کولې چې موږ به یې مرګو په جلا ټول معرفي کړو.

شاولی خان

کله چې په ۱۹۱۶ کال اعلیٰ حضرت احمد شاه بابا د افغانستان په پاجې وټاکل شو او شاولی خان ته یې د صدات او د اخله ولایت چارې ورکړې او ادرغ-الوزرا او یې پر کښېدو.

د احمد شاه بابا په ټولو جنگو کې شاولی خان ودرسه و. کوم وخت چې احمد شاه بابا په ۱۹۱۹ کال کې پنجاب ته سفر وکي شاولی خان دده ملګری و او کله چې احمد شاه بابا د دوهم هل د پاره په ۱۹۱۲

کال کې پنجاب ته سفر وکي بیا هم شاولی خان ودرسه و د پنجاب مدافع وکیل معین الملک میرمنو چې د دغې حکمران و د شاولی په واسطه یې د سیالکون او د لیک آباء او گجرات د یوه کال مالیات احمد شاه بابا ته ورکي.

کله چې احمد شاه بابا په ۱۹۱۳ کال کې هرات ته ولاړی شاه ولی خان دده سره وروسته هغه هاپ هغه

دود و د وادو دولتو ترمنځ
رعد و ټاکل سو. لکه چې
اولی خان بیرته کښه مارتو
دهی سو دایض آباد هغه می
رغه شریکه دهان سره کښه مارتو
اورل چې تراوسه پوری په
اند هار کښی شته.

په ۱۸۳۶ کال کی کوم وخت چې
محمد شاه بابا د مشهد خوا ته حرکت
کړی شاه ولی خان هم ور سره
لږکښی و او بیا د دوهم ځل د پاره
شاه ولی خان مشهد ته ولاړی
د هغه وروسته او دوی می تسلیم کړل او
په هغه وروسته لورای شهزاده تیمور شاه
کړی و و خوستل.

په ۱۸۶۶ کال کی احمد شاه بابا
کښه هار کی غاړه وهو. په دی
وخت کی شهزاده تیمور د هرات
لی و کله چې شهزاده تیمور د
د هرات وروستی هغه څپر سو اړو
د هغه هار خوا ته وادهی سو.
اولی خان د احمد شاه بابا په

کابل سره تیمور شاه ته وویل چې
په هرات ته ولاړه شو نو په دغه
وخت کی تیمور شاه پر شاه ولی خان
لږ لږ لږ لږ او د هغه سره می

په همدی پېدا کړه او په همدی
لږ لږ لږ لږ لږ احمد شاه بابا
کښه هار کښی وفات شو. شهزاده

د کابلستان چې تیمور شاه کشر و ورو
په شاه ولی خان دوم و نو شاه ولی
ان خپل دوم شهزاده سلیمان
د افغانستان په پاچهي وټاکه.

په دی توگه قاضی فیض محمد خان
د عید الله دیوان بیگي چې د
اولی خان سره می مخالفت

درلودی د تیمور شاه په پېښی دهغه سره
د پاته کړل او شهزاده تیمور شاه
د تاج و تخت په غرض د هرات هغه پر
کښه هار باندی لږکښی و کړه. په
نتیجه کی شهزاده سلیمان د پاچهي هغه
مستفی سو او د پاچهي واکي می شهزاده
تیمور شاه ته و سپارلی.

نوپه دغه وخت کی شاه ولی خان
د خپلو دوو ازاد خان او شکر الله خان
او دوو غور یاو سره د تیمور شاه د
مرکلي د پاره فرار ته ورووتی.

د شاه ولی خان دوه نور د ازاد من هیر محمد خان
مقتدار الدوله او دوست محمد خان وه
چې ووی د بلوچستان حاکم نصیر خان ته
د کومکته غوښتلو د پاره ولاړی او بل
می وکلان ته ولاړی چې جنگی تجهیزات
اړه اړکی غو په دغه وخت کښی قاضی

فیض محمد خان، شاه ولی خان سره د خپلو
د اختو و نیوی او تیمور شاه ته می په پریښوی
چې هغه وروستی نو تیمور شاه هم د دوی
د اعدام اړوروی، شاه ولی خان اودده

د امن می اعدام کړل. په دی وخت کی تیمور شاه
کښه هار ته راوړسیدی او د بلوچستان
حاکم نصیر خان ته می امر وکړی چې
شیر محمد خان مقتدار الدوله و نیسی
اودده ته می و سپاری مگر د بلوچستان
حاکم دده و اړ وروته ماته.

وروسته تر هغه پورې چې عید الله خان
اوسیدی، پر کښه هار می حملو وکړه او
د لږ لږ لږ لږ لږ کابل لږکښی
وکړه. په دی وخت کی شیر محمد خان

مقتدار الدوله پر کښه هار باندی حمله
وکړه او د عید الله خان وروستی و نیوی
او هغه می د علی شرت تیمور شاه د پادته
پندی واستاوه نو تیمور شاه دده ددی
خدمت هغه ویر خوشحاله شو او هغه

د دوی جایدا چې می همدی سرکاری
کړی و بیرته می و نیو سپاری.
نوشیر محمد خان مقتدار الدوله
وروسته تر هغه کوچه نشین سو
کوم وخت چې شهزاده زحان د
پاچهي واکي و اخستی نو شیر محمد
خان هم بیرته میدان ته راغی او
د حامودیت و ظیفه می اشغال کړه.

شاه ولی خان د خپل وخت ویر
دلاور، سغی او موچیار سړی
تیر سویدی. قاضی فیض محمد خان

چې شاه ولی خان و نیوی او په دی
چه پوښی کی کوم وخت شاه ولی
خان د تیمور شاه سره وروستی د
خپل په منطق او موچیار تیا په
سبب په دهان د مرگه هغه خلاصی
کړی او تیمور شاه په دولت پوه لوړه
چو کی وړ کی. نو هغه و چې قاضی

فیض محمد خان په دی باندی ویر
د ټینګار کاوه چې تیمور شاه
د شاه ولی خان سره وروستی اودده
د خولې هغه د اعدام حکم صادر

کړی هو دغسې می هم وکړه او
شاه ولی خان می د خپلو هلو وړو
منگرو سره اعدام کړی. د شاه ولی

خان د لږ لږ لږ لږ لږ معلومه
اود هغه تر وړاندی می بله کومه
و ظیفه تاریخ ته ده وړدی او
تاریخ د اعم ته دی وایلی چې ده

د ازاد و وروسته کوم کارونه
وکړل.

سردار جهان خان:

دغه سړی هم لکه شاه ولی خان
د احمد شاه بابا پاچهي په وخت کی
میدان ته راغی او احمد شاه بابا
دی د لولو مسکرو سپېښا لار

و تا کی ۳۰۰۰ اصلی قوم جهانان دی او پخواهی تخلصی
 معلوم دهی. هغه وقت چی اعلیحضرت احمد شاه بابا
 د افغانستان د پاچهی پر تخت کهنستی جهانان هم صحنی
 د راغی او تر هغه دهغه می کوم دولتی کار نه دی
 کړی او نه می بله کومه داسی وظیفه اجرا کړی ده
 خو تاریخ دوه ذکر کړی چی جهانان د احمد شاه بابا
 پونډی ملگری و. په ۱۱۶۹ کال کهنی سردار جهانان
 د کند هار هغه د غزنی پر خوا لیکر کشی و کړل او هغه
 ای د کابل د والی ناصر خان هغه وایوی. وروسته ای
 پر کابل باندي لیکر کشی و کړه ناصر خان د کابل هغه
 و تنقیدی او پیجا ورت و لادی. جهانان کابل هم وایوی
 د کابل تر ایو لوو وروسته سردار جهانان د جلال آباد او
 خیبر د لاری هغه پیجا ورت و لادی او ناصر خان په ډولو
 د غو ملکو کی جهانان په مقابل کی مقاومت و نه کی
 خو په پای کهنی می د هزاره و خلایق ته پناه یووه ل.
 په دی وخت کهنی جهانان د پاسون دود هغه لیر سو
 او د ناصر خان لوه کودتی می پندیان کړل. پخپله
 لا هورت و لادی او لا هورت می هم وایوی.

کوم وخت چی اعلیحضرت احمد شاه بابا په ۱۱۶۳
 کال کی د هرات د محاصری د پاره هرات ته و لادی.
 سردار جهانان ۵۰۰۰۰ سکر و سره د تربت په سیمه کی
 د مشهد هورت جهانان مات کړل. په ۱۱۷۰ کال کی د لا هورت
 او پنجاب خلکو هورتی و کی نو په دی وخت کی سردار
 جهانان خپل ورت د امانان د پنجاب والی مقرر کی
 او پخپله می په دلی کی د نظام الدوله هغه چی د
 قمرالدین خان وزیر الخالک لودی و لس ملیونه روپی
 د احمد شاه بابا د خزانې د پاره هغی راخیستی او په ۱۱۷۳
 کال کی کله چی احمد شاه بابا د خپل ورت پر مرتبه باندي حمله
 و کړل سردار جهانان د خپلو ۱۰۰۰۰ سکر و سره د دجهن
 ۸۰۰۰۰ سکر و په مقابل کی مقاومت و کی او دجهن ته می
 ماته ور کړه. بله پلا اعلیحضرت احمد شاه بابا په ۱۱۷۴ کال
 کی پر هند حمله و کړه نو په همدی کال کی د پانی پت جنگ هم
 و سوچی په دغه جنگ کی سردار جهانان د سکر و مشر و
 او د دجهن سکر و ته می ماته ور کړه او
 دوه پریالی قومندان نوم می په تاریخ کی حاصل کی.
 سردار جهانان ۱۴۰۰۰ سکر و سره په ۱۱۷۳ کال

د کند هار له تاریخ هغه د عهد الله نجیب انشایب

ابوالفتح بستی

ابوالفتح علی د (مسند) لودی د کند هار د بستی د هار می
 بی له فاضلو لیکو تکی هغه و نسب په سلسله کهنی می
 د مور خینو په منج کهنی اختلاف دی.
 ابن خلکان وایو د یوان د مشر توب په زمانه کی می
 نوم ابو الفتح علی بن محمد بن حسین بن یوسف بن محمد
 بن عهد الامر یزید شوی دی مگر باقون حمیری می پیا
 نوم علی بن محمد بن احمد بن عهد الامر یز لیکي خو په
 هر صورت سره ای په ای می پیدان کی او هم په عصر کهنی
 نوم لوه او په نظم و نثر کهنی تکی د استاد منزل شوی و.
 د مرگه لویه می د عربی د ایرة المعارف مؤلف غریب
 وجدی علود سره حمیری او ابن خلکان و ۱۰۱ هجری سنه
 کهنی د لودی می باقون می د بستی صفایا و د لپاپ الالباب
 د کتاب مؤلف لیکي چی ماد ابو الفتح بستی دوه د یوانه
 پخپلو سترگو لیدلی دی چی یومی په تازی او بل می په دری
 ژبه و.

د مشهد او نیشاپور خوا ته حرکت و کی هو ملیردان
 باغی او قاضی توت له می ماته ور کړی هغه و چی ملیردان
 او قاضی توت می سره کړل او پخپله بیرته مشهد ته راغی.
 په ۱۱۷۶ کال سردار جهانان سر پرته د سپهسالاری
 پرو ظیفه باندي د پنجاب د والی شهزاده سکند د وکیل
 مقرر شو او د هغی وظیفه د اجرا کولو د پاره پنجاب ته
 د می سو. کوم وخت چی سردار جهانان پوخوا ورت
 و رسیدی اعلیحضرت احمد شاه بابا وفات سو او د پاچهی
 چاری شهزاده تیمور شاه په لاس کی واغستی. شهزاده
 تیمور شاه، سردار جهانان او شهزاده سکند د کند هار ته
 راوغوښتل. کوم وخت چی سردار جهانان کند هار ته
 راغی نو تیمور شاه دی پندی کی او دده ورت امانان
 می په دی مجبوره کی چرچ پری پیسی حکومت ته تدویرل کی
 خو وروسته سردار جهانان چی د ر شهرت د لودی د هینو
 خلکو په واسطه د پنده هغه خلاص سو او د حکومت تر نظارت
 لاندی می ژوند کاوه. کله چی تیمور شاه د کند هار هغه
 مرکز کابل ته نقل کی سردار جهانان می هم دهغه
 سره پوتی او د کابل د چهار په پوه برخه کی می ژوند
 اختیار کی هو په آخر کی ملته می سو هغه غای چی دی
 پکهنی کی اوسیدی اوس هم د سردار جهانان په نامه
 شهرت لری.

لایحه اصولی عهد الممان (۱۹۱۹)

شوروی اتحاد د نظامی پر سوئل په باب د مصر تصمیم

د سرطان په ۲۷ د ساهنی په ورځ د مصر د عربی جمهوریت رئیس انور السادات د شوروی اتحاد څخه و غوښتل چې خپل ټول نظامی متخصصین د مصر له خاوری څخه وباسي .
سادات د تصمیم څخه دمخه د مصر د عربی جمهوریت صدر اعظم عز پد فی مسکو څخه د دیرش ساعته کتنې په ترڅ کې د شوروی اتحاد مشرانو ته یو الیما توم و سپاره .

عز پد فی د شوروی اتحاد مشرانو ته و یلړ و .
په دې باند مصر ته تمنا چې وسله وړ کړی او یا خپل متخصصین د مصر له خاوری څخه وباسي .
ځپاره شوی رپوټونه داسې هر گندهی چې په مصر د شوروی اتحاد د پیلو ماتا نو د تو غند بود متخصصینو کولو د پرسوئل ټول شمیر شل زده تنو ته رسیدی .

یا څېړو ټولنو زیاته کړی ده چې شوروی اتحاد د تمنا چې وسله وړ و کولو څخه ډډه کړه او مصر خپل تصمیم عملی کړ .

یا څېړی ټولنی د سادات له قوله زیاتوی چې که شورویان غواړي څه وسله چې مصر ته یې ورکړی ده ، له هغه سره یې یوسی ، پر یې دی چې دغه کار وکړي . موږ د حقو د لاس ته راوړلو دپاره نورې لارې لرو .
په اومه یو وختو کې په مسکو کې مصری او خارجی سیاسي کسانو د تاهری د دغو راوړلو په اودیو سره

زیات تمنا وکړه چې مصر د لیکر پیلون څخه غوڅتنه کړي .
ده چې دغه هیواد څخه د شوروی اتحاد ټوله نظامی متخصصین وباسي .
په دې لاملو ماتا نو د یې ، یې ظاهره دغه کار د یوه چنگ د شروع کیدو په فرض د شوروی اتحاد دپاره د ساداتیا سبب شوی دی .

دوی عقیده لري چې په ظاهری توگه مصریانو شوروی اتحاد ته و یلې چې یو ځل یې باز موږ دپاره کار وکړي باز موږ د اورو څخه هان گو په کی غوږه آزادانه ټول عزتګه چې موږ غواړو خپل عملیات وکړو .

د امریکې د متحده ایالاتو د دفاع وزیر په دې مسئله داسې ویلی دی : د شوروی اتحاد نظامی پرسوئل چې د مصر څخه وړی نقطه دغه هیواد په نظامی مشاورینو پورې اړه لري او د شوروی اتحاد څخه افراد چې د میګ ا لو تکی ا لوژی او په سام چوله و نو وړو کولو کې کار کوي او په مصر کې پاته دي .

فرانسوی مطبوعاتو لیکلی دی چې جمهور د ایس سادات د وړو داپلو نو په اساس خپل تصمیم د شوروی اتحاد د نظامی مشاورینو د پستاو په باب اعلام کړی .

لومړی دا چې دغه هیواد عامه ا لیکار او په تیره بیا نظامی قواړی چې دغه هیواد په اردو کړ دغالی برخې ته درلودلو په اساس یې قرارداد و آرم کړ .
دوهم دا چې د منځنی ختیځ د کشالي د سوله اړی حل د لیاری د پیدا کیدو په فرض پر شورویانو او امریکایانو فشار ورکړی .

جمهور د ایس سادات و یلړ دی چې د شورویانو څخه د اصلې په ساتلو او بی له دې چې د غفور سره سیاسي بریکه وکړي دوی ته څېړو وړ کوی چې وروسته په په امریکا باندې سیاسي فشار وړلی او یا په اړ احتمال

سره دغه کار به شورویان و اړه کړی چې مصر ته تمنا چې او د ضرورت و د وسلو وړ کړی .

د دې فرانسوی یا څېړی منیځ په اساس قاهره د تیر کال د دلو په میاشت کې د اسر ایلو سره د سولې د یوه

تړون د لاس لیکت کیدو اعلام کړی و . دا ځکه چې دوو لویو قدرتونو د مصر متا تړه کړی و په دې معنی چې امریکا پر خپله وعده باندې وفا ونه کړه او اسر ایلو ته یې د وسلو وړ کول جاري وساتل او (پاته په ۳۵ مخ کې)

د یوې هیري سوي هنري خیري یادونه

هغه هنر مند چې فطري استعداد ښي يوازنی استاد او د ژوند ملگری دی

هم مجسمه جوړونکی، هم شاعر او لیکوال، هم لوېناري او قنېچگر

ښا غلي انگيالي

له د پېر د وخت نه، حتی د هغه وخت نه چې په ۱۳۴۲ کال کې د افغانستان د خپلواکۍ د جشن په منگنه د کتندهار د انداز تړون په یوه غره کې ښاغلي انگيالي خپل د لاسي کاږلو نمایش ورکاوه، د هغه سره مې د پېژندنې لپاره خپله لړل، خو د ژوندانه معرکي ویتوانو چې دده سره وروښم د ایمېال راتګې ترڅو چې څېر سوم چې هغه اوس تقاعد سویډي او په کور کې دی او موقع مې مساعد وکړل، د انگيالي صاحب کور ته د مصاحبه په نیت ورغلم او د یوې غوږي ورځنۍ کتنې په ترڅ کې مې د هغه د ژوندانه حالات هنري وپېژندل.

ښاغلي عبدالرحیم انگيالي که هغه هم عمر اوس (۵۷) کلرونه د سپړي شوی یوه تکړه هنر مند په څېر مې د چود [سالم او ځوان چنګاډی].

انگيالي په ۱۲۹۴ کې په شاه نور کې زېږېدلی دی د پل د وروڼه مې کړې دي، اوس د د لوړو او غاړو منو غېږن دی.

ښاغلي عبدالرحیم انگيالي لومړی تحصیلات په شاه لغار منځنيو او منځنيو مشرانو لېسه کې پای ته رسولي دي او بیا یې هم په ۱۳۱۰ کې د وزیر محمد گل خان

مومند په وخت کې د هنري (صو او مسلکي تعلیم کې پدې ۱۳۱۱ کال را په دې خوا چې د اوسني هل د پاره مې په کتابت پیل وکړه بیا تر اوسه پورې څو چې تقاعد کړې، از دې څلور پښت کاله مې د دولت په رسمي چارو کې تیر کړې دي. یعنی په دغه ترڅ کې تر پیل پیل څلور پښت په لړۍ، هرات او د شریک، کتندهار او کابل کې تر سره کړې دي. څرنګه چې ښاغلي انگيالي

مور د پېر د مجسمه جوړونکي او شاعر په سلیت پېژنو او مې لومړی وپېژندل دده د هنر په برخه کې داسې هنري وکړه چې څرګنده د مجسمه جوړولو سره هلاکه پېدا سړه او په دې هنر مې لاس پورې کړې. په داسې حال کې چې ددې هنر د پاره شرايط هم د هر معرکي دي. که رشتيا وایم دا یو تصادفي و چې له د سره هماغه سوم او د دوسته مې شوق ورسره پیدا شو یعنی دا چې تقریباً ۲۴ کاله دمخه مې د لومړي هل د پاره په کابل کې د جشن په وروځو کې د پېژنايانو کسب کې یوه پښتو ولاړه مجسمه واپیل او وروسته ورته د ورېدم او دنداره مې وکړه. د هغه په وروسته کله چې کتندهار ته راغلم، په کله څو مې ددې هنر وروسته کولو ته اقدام وکړه. درې میاشتې مې پرله پسې د سپارڅښه تر ماڼیا پورې د کور په یوه ګوڅه کې کار وکړه. لومړی مجسمه مې یوه خپل او او کی جوړه کړه که څه هم خپل اصل ته ورته نه وه خو له مې د پېر امیدواره کړې او نور مې هم شول پېدا شو.

لومړی مجسمه چې د اصله سره

مطابق و د چا او د کومو موادو غځنه موته په کې یوه ؟
 - د هېدا لغني خان نایب | لیکو ما نېسي تېه په مسکری
 لباس سامباله یوه مجسمه وه چې د عادی کچو غځنه می جوړه .
 کې یوه او تقریباً د پرمه ورتنه ورتنه وه .

انګېالي که څه هم استاده لری او په خودو په توګه
 رسیدلی دی خو په لږ وخت کې یې زیات پری په برخه شو
 او د لې کولای شوی چې د هېدا نایب او د هینو دوستانو
 مجسمې په عین شکل و تراشي . ده د ماد یوې بلې پوښتنې
 د جواب په برخه کې د اصلي وویل :

- کولای سم چې د عکس لږو په دیوه تر اصلې مخه
 تراش کېد ؟ خو دونه خبره ده چې د عکس له عکس
 څخه زیات وخت نېسي مګر مستقیماً یې د تقریبه کولای څخه
 په یوه ساعت کې یوه ولای سم .

- آه انا سو د مطلوب افراد مخ او اندام اندازه
 اوسی او که هنګه ؟

- البته د اندازه یې اخلم مګر د مخ د کاسې د پاره
 سره د ما نظر او دستر گوډ په یوه اندازه ده .

- د کومو موادو غځنه استفاده کوی او هر څه
 کار چینی اخلي ؟

- د عادی کچو سریش، ترکی، د لږکی په براده او
 د وځنی رنگه څخه کار اخلم .

کچ له یوه ټوکره څخه جوړم او د کارد په وخت کې یې
 کرار کرار د او د سره کچو د تفتی پر مخ لږ لږ
 ترېم هر دغه مشابه یوه کله پلاس داسې او په دویمه
 مرحله کې یې د چا ټوټو واسطه تر اتم .

- انګېالي صاحب | کولای شې چې هر ډول طبیعي
 تأثیرات مثلاً غم، خوږی، صحت او ناروغی په
 یوه تجربه کې ښکاره کې ؟

- بلې اهر حالت د انسان په بڼه او تجربه کې
 معسوس خطوط پیدا کوی د نوموړو مشخصاتو
 له مخه د کارد پر ساده دی .

- سقا سو د خپلو آندو څخه کوم یو لاسونه
 زیات په زده پورې گړځېدلی دی ؟

- تقریباً ۹۰ کاله پخوا می دیوه افغان
 او انګلیس مجسمې جوړې کې یوې په داسې ډول
 چې د جنګ په حال کې وه او ټول سامان د کالو
 څخه را ټولې ترچې یې او نومانيچې پورې چې ټول
 د کچو وه . دغه مجسمې یې د پری په زده پورې
 دی .

کله چې می د دغې مجسمې د لیدلو غوښتنه غځی د کله ل
 هډو می و فوخت او ورو و ل چې ټول د کارونو می پورې
 له څو د او سر و ټوکره شایع شوی دی علت یې هم د ما

مصرفیت او ماموریت و د وروخت می له دی ځای په دیوه ښار
 او کله بل چارته کوچ کاوه نو په می خپل کور په گروې
 و پاته و د کې . سامان به می په یوه د پرخانه کې اچاوه
 او لار به می هم پسی بنده کې . خو دغه سره سره
 اوس هېڅ ندی را ته پاته او خلکو شایع کې پدی .

انګېالي صاحب خورشیدا ویل به می په یاد دی
 څه کال چې دی خپل آند د کندهار په لندار تون کې

کې د تمایش د پاره اېښوده ځکه هر څه د پیلو پیلو
 حیواناتو مجسمې د خپل مان، د امنو او دوستانو د پری
 شمیر هیکلونه یې جوړه کې یوه چې دنده یې د پاره یې
 خلک د وروخت لپاره مشغول پاتیده .

د شتیاهم دلته که هر څه یو هنرمند په یوازې تر که
 خپل شان او هنر د کمال یې او تر دسوی د دی په ځای چې
 د خلکو له خوا سی نقد پر، دستر گو اخلی کړه می خو پیا هم د

نظر خاوند نه وی تر یوه څه پورې د خپلو کړمو احساساتو
 او آرزوگانو سره مل دی، خو موده وروسته د یوه
 پیدیا یې کول په تجربه پیله دی څخه چې څوک یې درنګه او

پورې څخه فیض واخلی می اوی شې . انګېالي صاحب
 هم که په لومړیو کلو لو کې له ستی ی کیدو ځکه تکلیف
 گالی خود څو وروستیو کلو د یوه دی خواشې په کچو لاس
 هم نه دی و علی .

کله چې شاغلی انګېالي دیوې مجسمې په باب توضیحات ورکوی

د دوسته من پوهنه غني وکړه چې آيا کوم شاگرد موهم
دوډلي دی او نه وي؟

پوازي شاگرد مني خپل زوی محمد کریم دی.

د کومو داخلي او خارجي مجسمه سازانو آثار موخوښ دي؟

اصلاً معرفت نه ورسره لرم.

د خپلو جوړو کړو مجسمو هغه کومه خاطره هم درته پاته شوې ده؟

موږ مادپورې لور مجسمه ده چې هغه هغه وخت دمغه هوډپورگه

شوه او اوس نه ده ليدو هغه زيات شم احساسوم. حتی هوډاره مني

ايت کي دي چې لورته کته لي هم ودرجو ده کړم. خودمغه د ليدو

قدرت نه لرم.

لنگيالي صاحب د اړته وواياست چې خپل آثار مو په کوم

اندازه تون کي هم ايښي دي که نه؟

پلي، غلط وکل من په ۱۳۴۰ کال د کندهار دنده تون په پوه

چاغلي لنگيالي د خپلي پوي مجسمې سره ليدل کيږي

هرغه کي دنده اړي دپاره کښيږي ول.

چاغلي تاسو موږ د پوه تکره شاعر په صفت هم پېژنئ او د

اشعار مو په هېڅو جرېدو، مجلو او ورځپاڼو کي چاپ شوي دي که

لطفاً د شعر په برخه کي زموږ پوښتنوته جواب راکړي خوښ به سو.

ده په داسې حال کي چې درضايت اظهار ئي کاوه هان ئي جوا پوښ

ته تيار کړي.

زما لومړۍ پوښتنه هم دا وه چې آيا د شعر طبعه هرنگه د دسره

پيدا سو؟ يو تصادف ؤ او که کوم خاص ملت او خاطره لري.

لنگيالي صاحب (دوی ته مخ ونيوله او ده کوم چې ئي په بشل کي

ناست ؤ و ئي خنډل او د پوي شيبې دپاره چپ پاته شو، وروسته ئي وويل:

د دې پوه حقيقت په هېر پوست کنده درته وايم چې زما لومړۍ

ماندېنه پوه دوسي ده کله چې مادغلي
سره واده وکړ. وروسته له هېر مودې
د خلکو د مخالفتونو له مخې د هغه وخت
دپاره سره جلا شوو دغه يو هورر غي

لپري والي زما دپاره چې پر گران تمام سو،

د خپلي طبعي د تمکين په خاطر مني اشعار

ويل. وروسته که هغه هم پېرته سره

پوه غاي شوو خودمغه په بلو ذوق داسره

پاته شو.

لنگيالي صاحب په پښتو او دري ژبه

د پرخواښه او روان اشعار ويل دي

شعري د پوه استعاراتو او تشبيهاوو

د لورونکي دي. په پښتو کي د کندهاري

ولي محمد معلم او په دري کي

د شاعر جمال اشعار زيات خوږوي او

والي چې معلم د دېر لور د اېب خاوند

او تقریباً دوهم مجيد ؤ.

چاغلي لنگيالي د پوي پوښتنې په

باب داسې اظهار وکړ:

د زمانوي شعر هېڅ نه خوږيږي

لور شعر خوږيږي مگر دوی دي او د پوه

خاص چوکاټ او قافې د لورونکي دي.

معموس وزن لري په اوږد لولي غونډ

اخيستل کيږي مگر دوی شعر د دي کيږي

هغه خالي دي. زما نه پوهيږم چې له هغه

هغه پوه غونډ او کيف اخيستل کيږي.

اېنه ذوقونه سره پيل دي ممکن ستاسو

هوانا موخوښ وي.

لنگيالي علاوه پر شاعري او مجسمه

جوړولو، په رسم او آرت کي هم پوره لاس

لري او د تيار د سټيج پوتسکي.

لوېسمانه ي او د استغان ليکوالسکي

دي. واور د دي هنر سره مني هر سغه

وخت شوق پيدا شو چې کندهار ته د لومړي

حل دپاره د کسا بېل هېڅه پوځي د

(زوه گناه گار) په هتوان دنده اړي

دپاره داغی. هرنگه چې دمغه لور پناه ي

[illegible][illegible]

چو دودوسته په کوره کې پخېدو
 پخېدو کې یی .
 چاغلی صالح مسدودیل
 د کلالی کسپ ددوی او منی
 موسم کې په چلې یی او هر کله
 موایا دای ریخ اړومی و یی
 لای د و سایلودنه لول له کپله
 نه کار مطالعه کوی او بیکاره
 په کندهار کې مسدودیس د
 لای کسپ چپ په خرب پر مخ
 ان دی او د کاله په لکونو لوی
 پخې یی او دهار په هلو پخو
 کانونو کې دغر هلاک دپاره چپو
 لوی یی او پو شمور لوی و لوالیو
 لوی یی و لای پو تونه دمو لرو
 واسطه دهل کپوی
 د کندهار خاودین لوی د
 واد د لورو و لای پو تونه د کلالی
 لوی په نسبت چر نازک او
 کلالی دی او او په دم چه بهوی او
 پاتړه خلک په خپلو کورونو
 د دغو لویو هغه کار اخلی او
 شی د لویو تپو پر سرد او د ماسکی
 لوی او سړو بیان دی او د پو
 د پو هغه یی استفاده کوی .
 په کندهار کې د خاودین لویو
 چو د لوی دپاره دچنی خاوری
 په هغه کې دیکه تی سور بهن دیکه
 د لیکه ونه لری هغه دلو خوصه
 د لوی او هر کله چې خسته او سا
 روسته چه په شوه د لویو
 د دواو دپاره تیار یی او کلال
 هغه هغه کوچنی او لوی منگی
 د و بیابان کوزه یا لاله آکاشین
 شته چپ د کی ایستی، چک او

داسی نور شیان چو دوی چی شمیر یی
 لای لای ۳۰ چو لواته د سبزی
 چاغلی صالح مسد کلال دی یی
 د پخې په جواب کې دویل چر دی
 کولای شی د خپو غسته هر شی حتی د
 انسانانو حیوانانو او مرغیانو شکلو ته
 چو د او هر ډول نقاشی یی و کوی شو
 دده په قول د کندهار خلک د انسان
 حیوان او مرغی شکل ته خوښوی او
 کلالا تونه اچاوه نه وړ کوی چر ساء کی
 د مخلوقات د خپو غسته چو د او په کورو کې
 پاجانو

چاغلی صالح مسد کلال د لویو
 چو د لوی په حال کې
 صالح کلال دویل چی دی هغه
 یواغنی کلال دی چی د پرخکلی او
 دیکه قندیلان یی چو د کپری او په بادار
 کې دغر هلاک دپاره وړاندی خوی دی .
 دغه کلال وائی چی د کلالی په
 صنعت کې تر ډولو خاودینو لویو د
 کاشی چپو د لوی د زیات تکلیف او
 لگښت خوا دی او دغه خپنی دوه هغه
 کور یی ته لوی یی، پو دهل هغه وخت چی
 خپنی پکې یی او پل دهل هغه وخت چی

په خپله دیکه چی او بیاد دیکه
 د پخېدو دپاره کوره خپله د اخلی یی .
 د لویو دوی په هغه کې
 خپنی یو خپل پخېدو سر لا خپل یی
 قیمت لری او خلک دده غو خپلو
 هغه منی کوی او پو تونه چپو منی او
 مسری تشنا یو تونه اخیو او داسی
 لورو د چکلی کول دپاره کار
 اخلی
 چاغلی صالح مسد کلال
 د احم دویل یی او یی ددوی د
 کسپ مړه له شته او کلالی ددوی د
 ژوندانه قول و سایل لای شی
 پراخرو لای دیکه چو خپو داخوا ده
 د هغه دده دوه دای چی او چو د یی لای
 او په کال کې شپه او یا او د مباحثی
 چلې یی او د لوی دای چی د چپو لویو
 سیه یی شیانو او داسی لورو
 د اوتل ددی کسپ یا زار سوه
 کپری دی .
 هر کله چی دده هغه دای پو خپله
 و شوه چی دی هغه هیل لری او دده
 په هغه د کلالا لویو لای هغه قول
 سیدلای یی او هغه دویل یی
 د لویو دای چی او لوی په هیل دای دده
 چی په کندهار کې د پخې چو د لوی
 پو د لوی یکه په کارو لوی یی د پات
 کلالان په په کار اخلی او خلک
 په لویو د کلالی مهارت هم
 د پو د خلکو او تریه و لواته
 هر گنده یی .
 چاغلی صالح مسد کلال د کورو
 په پامو دویل چی په کندهار کې
 دوه ډول کور یی هغه، پو دویل یی
 کوچنی دی او په هغه کې لوی یی
 (پات په ۳۵ مخ کی)

آه به کولکی ملاه اعکزی

تر تو لولویه روحی ناروغی حسادت دی

گرانو میر سو موزو سوچن دمو به محط کی
چیری مییدی حسادت به ناروغی اخته دی . له - دچی
پر غیل کور اوخته باندی قانع هی . ددورو په خت وکی
اپلنگروی . چی ددوی باعث کیی ی چی ددوی هغه
اور ضروری هیان پاته هی او ټولو ورخ به دماغ کی
ناوړه او بی غایدی فکرونه وپالی . په هیڅو میرسو
باندی چی داحس و پر غالب هی نو دخپل حاوره سره
په جنگه او جنجال لاس پودی کوی . چی ولی دغلانی
په خان چه کور او موټر له لری پدی نه پوهیږی یو غاوند
چی ټولو ورخ کار کوی ، دمدی دپاره چی میرمن او
اولادی دپه ژوند د لولکی هی نوکله چی میرمن لی
د اخیله هی وکی په نتیجه کی ددوی دی اتفاقی او
د کودنی ژوند د اریخوا لی سبب گر هی .
گرانو میرمنو هېڅکله په فکر کی د اخلط خیالات
ما ساتی چی ددورو په چه ژوند غیل خوژ ژوند تر یرخ کی ی .
بلکه هغه وکی ی چی تر وسه کار وکی او دخپلی چی
سایفی په مرسته دخپل غریبی د کور هغه چه پایسته
او با لظمه کور موږ کی ی . هکله چا بس به شه منی کی
به دی حقیقی شته منو ارجا پست دوی ه منی په سلامه
چه خوی او دخپل غاوند په حق کی صداقت بلل
کی ی .

د قایت او حسادت په هیڅو موږ اډو کی غنید نا پوښم
هر کله چی دیو چا دپه اخلاقو ستاينه کیږی یا یو هو
چی د لولکی دچه تعلیم او تربی وی او ددغوخل
پیر وی ، و دمو سره په دی لار کی د قایت یو چیرمه
کار دی چی ددی لاری هغه خان اصلاح اولور په ل
پودی کادونه سر ته ورسوی دا ټول د قایت به یو
دده په گهه تما حیز ی بلکه د ټولنی په گهه هم دی .

دانه یوه د ذکر و غبره د اده چی انسان باید د
هان دمع ته پور لو لیا د دودو د پاته کیدو وسایل پر
نکی ی د بده مرغه دا ټول حسادت هم دمو به محط
چ پر لیدل کیی ی ، پدی کار و ښی چی ، یوه میرمن لیر ه میږ
تلی ده او پامخ به هی ، په هغه پودی دپرو پا گند خ
خلاصی کړی او د منی دپرمختگ هغه واپسی . دا چ
میرمنی سر پیره پردی چی په ژوند کی کامیاب په کیده
له منی اده لود د قدرت مرجیات هانته برابری او د
حسادتی میرمنی په نامه دهر ان کیی ی .

او گرانو میرمنو داسی چی ټوله د ټولنی او د
هانو په گته کار و کړو هکله میرمنو ته تر اوسه ی
حقون ندی ور کړه . دوی چی دا ټول دمو به دی اده
نهی دی . په دی اساس باید په پشپه ارا ده دخپلو حقو
دوطن او ټولنی د بیکښو په فکر کی شو تر هغه
تو گسه دیو آرا او موسا ژوند لمره .
کړو

د لویانو خبری

انسان ددرا د ادد که کوی چی د محوک و
پر گران دی مگر موسا په دی پوهیږی چی ولی یو
پر گران نه وی .
که چېر په دغه اند اده چی دچرا یو په دایو او
دوت کوی که ای دخپل هښتن په انتصاب کی هم وکړ
هېڅکله به د اشتباه سره مخامخ نه دی .
یوسی ی کولای شی په دوو وختونو کی د یو دم
دو خطبی په وخت کی او بل دوا ده په وخت کی .

پری گیری اش

آش و حلوای خواند و در و خود و هفتاد آس شکریه حاج
بولای و اسیر نوچی دارد و هفتاد جوهری و حاج
والی و باره و پر که در دین ۱۰۰۰ کسایر در دین ۱۰۰۰

در اولکی دی که پوهه مساحت بر ۹۰ می دور هر پوهه که سه
آش و خوری اجتماع به چای و لی کی سر سه که و
پوهه ی شرطه خوراک کو نه چای و مساحت بر ۹۰ می دور
مساحت جوده پوری به سه پوهه که و مساحت بر ۹۰ می دور
که به پوهه صورت کو ۹۰ می دور که و مساحت بر ۹۰ می دور
و مساحت بر ۹۰ می دور که و مساحت بر ۹۰ می دور

آش و دیر و زمانه و ... و روحانی و ...
معلومه و ... و ... و ...
معه آش و ... و ... و ...
و ... و ... و ...

رازدوی. هکده آتش چي قاسر بود و ...
 او در هکده بود و ارکي به ذریعه چي چوب گ...
 هوای او پری کوی بی او بود و هکده پنجه یا شپه...

ایاره یادی اودعه کو ایش سره چی صلح کن موجوده کی ی
وی ایوهای کوی هاجول آیش رو به دجه دوه و ده و ده
شور به دی، اوس خودادی تا سو و ده دجه دجه آیش سره دوه و ده

یو وار الیبل سوی اوده به یوه لوبور کی و چو
او پنځه دانې منگی پرماتې کې ی دوی ک چا و نه لکه
به یوه بل لوبو کی و چو ا و نه د ر ا ی کې و

[illegible]

د پاره چې اوږده خپل اصلي قو ۱ پد کړي د دې داسې
او يو کوي او بيا او پستوي د ترڅو جو د صحت د توبو
دورس په شان شي د پني د صحت او د تر غلظت د وړه
وي دا اوږده تر ما د صحت د وړه د وړه د وړه د وړه د وړه

میشود و او متذکر گردا و اخلی او او ده ... می ...
 یوهار توری غوجی، د زرد او متذکر می یو لوی والی
 پری پری کری او د غونگه ... م پاو ددو ک...

۱۰۶- پنهانی پوست گری به کوچه در او ایستاد
در دورد گرد کوبه آری والی می پری کشید و پاها
تغرد و دو پا را بر زمین نهاد و دستهای وی

کلاه جی سوا جزا پدی تر تیبہ ہوا کہی ۔ نوایم پاو غوروی
یر ، ر کبہ دی ، سوہ ، نوی پچ رہ عیدہ کہی پے غوروی
کی نوہ چہ و د و مندہ سوی روہ پاں ہم و و اجوی

۱. در یک شهر بی کوه ۶ پهنه محروم بود و در یک شهر ۱۰ پهنه
۲. در یک شهر بی کوه ۶ پهنه محروم بود و در یک شهر ۱۰ پهنه
۳. در یک شهر بی کوه ۶ پهنه محروم بود و در یک شهر ۱۰ پهنه

[illegible]

کند و چو ی به مرسته ، ی که ی که ی آتش
د کو او غنچه د یخشی او شور و هم نهاد د آتش به
او کو را چو ی او او د ی که ی غنچه نهاد د آتش

مادرش را که از او بیرون می برد و در راه او را
تا زانو به سر و نه میانی نازد و گشاده بدهد که بی او
بکشد و از چوبی که او را می زند و او را کشته بکشد او

دې کړه کې د خپلې حقوقي چارې پر وړاندې
چا نه شي چې د آس په پورې ونه اړه او نه وي جوړ
موندل شوي ته تيار د ده په کار

خُینی مهم یادداشتونه

د دواړو لخوا په ډېرو ځایونو کې د پل د ټوټو په اړه خبرې کول
د دواړو لخوا په ډېرو ځایونو کې د پل د ټوټو په اړه خبرې کول

په د وگړو دوی ک چوغی سپینه سرکه و اچوی او چر اوبو

که موکلان مع ۹ مری ج و ب او د خود میوه لاله

د غنډو وزي

د پښتو جرړه

دا جوړه د مطوعه د اعلیٰ حضرت احمد شاه بابا د خلوص مبالغه کوي او د هنر لوړی جرړی احوال
مداری، چې په ۱۶۶۰م کال د کندهار په شیر سرخ کی جوړه شوی، او احمد شاه بابا یې په سلطنت اندراب
کړی وو.

دا شمار د وسمو اوس له جوړه جوړاتو څخه گڼل کیږي د پادشاهي عبدالروف پښتوان تردی موندل
تاریخی ۱۵۰۰ اثر چې په ۱۳۶۵ کال کی د بوی وړی رسالی ته شکل په کابل کی خپور شوی د محلی د گرامر او
اوسنۍ سکود مصالحي د پاره خپروو (د مجلې ۱۵۱۵هـ)

د کندهار په شیر سرخ کی د اعلیٰ حضرت احمد شاه بابا د تاج ویشي د منظره
د شاه دار بسمه اتر

د دغه لوی په گلو سړی سړی	د دغه لوی په گلو سړی سړی
د دغه لوی په گلو سړی سړی	د دغه لوی په گلو سړی سړی
د دغه لوی په گلو سړی سړی	د دغه لوی په گلو سړی سړی
د دغه لوی په گلو سړی سړی	د دغه لوی په گلو سړی سړی

و د دغه لوی په گلو سړی سړی، د لسم د اخی له کچه
چې ای لوی روح ورس ته د دغه لوی په گلو سړی سړی

د دغه لوی په گلو سړی سړی	د دغه لوی په گلو سړی سړی
د دغه لوی په گلو سړی سړی	د دغه لوی په گلو سړی سړی
د دغه لوی په گلو سړی سړی	د دغه لوی په گلو سړی سړی
د دغه لوی په گلو سړی سړی	د دغه لوی په گلو سړی سړی

د دغه لوی په گلو سړی سړی، د لسم د اخی له کچه
چې ای لوی روح ورس ته د دغه لوی په گلو سړی سړی

از غداو دودو پر غاوه
 غم زده ای ورك له منغه
 د هر چا خوږه په ، شته اده
 د جنت ددی جهان دی
 په حیرت ورته د بیا وړه
 په خنګه وړه ، خنګه
 دا افغان دوانی خانګی ، تردی هایه دی راغلی
 د آ... د پکلی گلونه ، ان دی خوا ته خوږیدلای

پختانه سوه لاس تر غاوه
 د لوی پاکه دی له ده
 په جاد جاد سره ، د غیری
 و ترول سره جاد پری
 مشره مشره کشره کشره
 هر وچیل پره های در پری
 په یو وځ ، لسه د سسه
 او ، که ګول در ا پری
 لاس په لاس د لسی
 غوږدی د پشور تر پری لاسی
 د لوی چک له خوشه لیه ، و له بله سره ، د لوی

د میردوس د فقه سوه
 په ادر و حیرام ګول
 د سپس و د و حیرام سپور دی
 دانی ، د دیکه ګور دی
 ددی شریکه په دور دی
 ددی شریکه په دور دی
 لا تر اوسه دده وړ دی
 په می او تر ، د سله د دیم ګرځه ، حور دی شو
 ددی شو ، و د مرګ ته حور په وځ د دوی شو

په خط لوانی میردوس ته
 د دود دوی او دده
 د دود دوی او دده
 د دود دوی او دده
 د دود دوی او دده
 د دود دوی او دده
 د دود دوی او دده
 د دود دوی او دده
 د دود دوی او دده
 د دود دوی او دده
 د دود دوی او دده

د دود دوی او دده
 د دود دوی او دده
 د دود دوی او دده
 د دود دوی او دده
 د دود دوی او دده
 د دود دوی او دده
 د دود دوی او دده
 د دود دوی او دده
 د دود دوی او دده
 د دود دوی او دده
 د دود دوی او دده

د دود دوی او دده
 د دود دوی او دده
 د دود دوی او دده
 د دود دوی او دده
 د دود دوی او دده
 د دود دوی او دده
 د دود دوی او دده
 د دود دوی او دده
 د دود دوی او دده
 د دود دوی او دده
 د دود دوی او دده

سترگی

ماچی ولیدی پیمادی سترگی ستا
خونقن لری نیادی سترگی ستا

دله وینیی له سترگو هه هه ها هی
چاچی ولیدی خولعهوادی سترگی ستا
ده به ستا ترسترگو سل هه لربان سم
که دا پودنه کچی خیمادی سترگی ستا

همیشه چی می گروان لری پوهیم
چو دوی می پریمخ لاری سترگی ستا
هه ده جنون اثر دا باندی و کا
چی به دله کیم پری واده سترگی ستا

دهوسی سترگی دا عس خوشی دهی
لکه شوخی دی لنگاری سترگی ستا
دیر عالم می دی لرحده خراب کچی
اوس به ما کا هه چاری سترگی ستا

«مسکون» پر پیدادی به آفرین کا
که هوک و دینی پیدادی سترگی ستا
(مسکون)

غزل

به چ پر مهر می دهنش لبی سبلی
بی دیادی می دگر ج و پری کالی

خود به قول عس ز کجروی اولدا کچه ما
چی می گردد عس پوداندی خندانی
پر کوچه دین هه چی خرمیچی
دو تنگه چکلی (ما به برخه دی دایلی)

چهدی دایمی یادگاری و دلبره
چی به لولدمی دی دمرکه خوادی لهدانی
مانه مینه مسره اول چکاده سوه
خبر لوم (ما به دنگه می و بر و شتلی)

چی دلبر می می دنگه بی پرواسو
هکه سوي اییان (ما ترخوای و تلی
اولی (ترکی)

دناز کاته

دسته پسر هه ده ده و یار دوا ده
لیری له غلنگو
یسودیل عسل وای

سوره می دها کچی عیونها کچی وای
یاد می مانی وای
لاس کی می ملوای

چو به چوپتیا وای د هنن دایا وای
د لیسو دوزلنگو
خپاده سمجیل وای

دینگی و شرننگه وای آواز دپنگه وای
خاطر وای جمیع
پریشان کاکل وای

دناز کاته وای دله خواله وای
سترگی پر سترگو
دله و دپل وای

دایمه می هسته ده لاله و می هسته

دراجه خوار وای
حالت موپیل وای
چی هیه به وای هسته مسوده وای
پر سپین پا و غولی
نار تاد او دپل وای

مهم به عس خوب وای دیا لیوانتوب وای
کامیاب به هسته
(دهدی) ووهل وای

مسند چیدن (دهدی)

ویلی زده

او چکی به دی چی له سترگو می بهیچی
ده می ویلی سو له سترگو داتوایی
که می می پالولدی خیری وادی
پله مر که به به خاردو کی لهدی

به همدی تو که ددوی دژیا او کوچتی به سبب ټولنه مخ
به وړاندی ولاړه دی

دغه راتگ به یوه ټولنه کی د هوانا تو وظیفه ده چی

خیل هان په ټول اخلاقو ټا پسته کی ټکه اخلاق دهر
انسان دپاره یوه گټنه ده چی دی باید په همدی گټنه
خیل هان سمبال کی ی که یو انسان به علم او پوهه کی په
پوره اندازه رسیدلی وی مگر د اخلاقو چا مه تی

به ان ته وی نو به دوی صورت کی ده څه سړی وچو د ټولنی
به ازده یخ اهمیت ته لری ، بلکه ددی پره ای چی نور
انسانان په ټولنه کی دده څخه گټه واخلي په صفا بل کی

دده څخه مندرده کبیری او کرکه غنی کوی .

یو بل شی چر په ټولنه کی د هوانا تو دپاده ضروري
دی ، د ټولنی د ټولو غی و احترام دی یعنی یو تعلیم یافته

هوان باید د خپلې ټول

ټولنی او خلکو څخه هان

لیری او گوچه ونه ساتی .

بلکه تل د خپلې ټولنی

داو دوی و سره د ژوندانه

په چارو کی گټه همکاري

په پوره احترام سره و

رسوی .

همداراز د پوی ټول

ټلنی هوانان به باید په پوره

شرکو د بیگانگانو ټول

محمد د همدی

ټول ملکوری بېله دی څخه چی په دغه باب کوم فکر
و کی ی ، ټولنی تی کی ی . په یوه ټولنه کی د هوانا تو
وظیفه داده چی په هر کاره هر هوانا د موضوع کی
د پوره خوراو ځپنی تی څخه کار واخلي هر یه دغه

صورت د پوی ټولنی هوانان د همدی صفتولو په
لرلو سره وکولای شی د خپلې ټولنی دده دوا کی ی

و څه مسئولیت چی د اجتماع په وړاندی تی لری ، دفع
کی ی . هود پوی خوا په ټولنه کی سر لوری وی او د

ټلنی هر خیل وجدان ته خپل نه وی ، ټولنی س چی
سره او سره در سر د خدمت په لار کی دی

د هر

هیه کورنی احمد راشد

د مسمون لیکوالی محمد د همدی

په ټولنه کی د خوانانو وظیفه

هر ټکه چی یوه ټولنه در دوه څخه منځ ته ده . و
هر فرد په ټولنه کی هان ته وظیفه لری چی دغه دسپارل
سوی وظیفه باید په ټکه سر ته ورسوی . او که د ټولنی

هر فرد بېله وظیفه په ټکه ټول اجرا کی ی ، ټکه کاره څیر .
ده چی څخه ټولنه به یخ وخت د پد صرغی مخ و نه وی
اول به د هر منځ ته په لور ټکه گامونه اخلي ،
په نهر ، بیا که د ټولنی هوانان چی د ټولنی دده

بمل کبیری ، بېلو و دسپارل سوو وظیفو کی د یخ ټول
ټریانی او انار څخه هان ونه سپوی نو او د مروه ټولنه
الکشیای سومی او د ژوندانه د مزایا څخه پر خور داده

کبیری . خو برعکس که د پوی ټولنی افراد څخه صا
هوانان خپلې وظیفې په ټکه سر ته و نه رسوی
ټکه کاره او هر گنده سره ده چی دده ټولنه به

پر منځ ته په غوښ کی ټه قراپی سیر تمقیب کی ی . و
د ټول اولیستی خوان ته به ورو وری .

ددی دپاره چی یوه ټولنه تل د مخ به وړاندی
دوا ته وی او هوانا ته تی لازمه ده چی د خپلې ټولنی
دپاره د یخ ټول خدمت څخه هان و نه و خوری او شپه او
ورځ هان د ټولنی د خدمت د پاره وقف کی ی ، هوانا

دوانان باید دژ و ندانه سختیو هه مقابل کی پوره استقامت ولری

داستی

داسانت جوهر د سترده
اورا دستی پوځی حاصل دی چی
انسان ته دیکه منی په لودی
لار پورته کوی

خفه هوت چو د ډول انسانی
حالی صفت ولری همیشه به چا داو
نیکه منته وی ای په هېڅ خوا کی به
د منځنی سره مطا مخ ولری هک
دا ډول کسانه خپلی گټی او توان
په پرځه کی درختیا لیری او
د بیار پلو غټه نه اړی

د موزی پلیمبر حضرت محمد (ص) په
دغه باب دا ډول وېلی دی
«حلا صون په داسی کی
دی»

«د داسی انسان لیکو کار دی
ته د سوی او لیکو کالی بیا انسان
جنت ته یی»

«د داسی دلته آدمی او
د دواغ دلته نا آدمی منع
ته راوای»

خدای تعالی (ج) داسی او دوستی
د خوښی او خوښه د کسانو ته په
خپل پاک ملکوت کی های
وړ کوی

حضرت علی (ص) په دغه باب
داسی وایی: د هر چا چی خبری
درختیا وی لویوالی یی زیانونه
مومی

د دستی که غه هم ډیره لیری
دا دستی داسی غټه منته ولری

هر څه چو هر هوت یو کار اری دود ده
کا په سر به دسو، کی حتما در او
داسی او مشکلاتو سره مخامخ کیی او
په دژ وند کی ډیر کی او وند دینی چی پاید
په سره سپینه غټه ول غټل سی او د اکاد
بر او لومړی د هوا ناو و غټه ده
یو څه داسی داسی داسی داسی
په داسی داسی داسی داسی

او ددهو سختیو او مشکلاتو په مقابل
کی پوره استقامت ولری هو چو د
ته په بریالی توگه ورسپیږی

که داسی وی چی دژ وند اینه
سختیو په مقابل کی استقامت ونه لری
او ددهو په مقابل کی خپل بدن ضعف
و سستی چکاره کی نو په یی ژوند پوره

عذاب او دژیاو مشکلاتو سره په تل
مخامخ وی و در وند هر ساعت او
کپی به بر سر تریخ و مادی
تیر پیږی

د هر کله چی دوی داسی نه کړ
د هر داسی د هوا او خوا ته متوجه دی
پاڅی ساس پر هوا ناو مادی لاسه ده
چو دژ وند ده او سختیو په مقابل کی
نیکه اینه اکه داسی هر ولری

هو ټولته مخ په واده دی و لاده سی
او شاته پاتې نه سی او که یی هوا ناو
پر سره داسی داسی کی ودرستو به
د کی کلکه عز وند لری حتما
ټو مخ په دواغ د دوی او د ټولنی د
د منځنی سبب گر هی او د چکاره دده
چی داسی داسی داسی داسی داسی
غټه وروسته پاتې دی

هر کله چی داسی داسی په کی
دژ وند کوی او دژ وند داسی کوی
هم په گټه او بود بل په سرسته
سر به دسوی سر به دژ وند کوی
داسی داسی کوی داسی داسی
داسی داسی داسی داسی داسی
داسی داسی داسی داسی داسی

گټه سره کوی داسی داسی داسی
ټولنی داسی داسی داسی داسی
داسی داسی داسی داسی داسی
داسی داسی داسی داسی داسی

داسی داسی داسی داسی داسی
داسی داسی داسی داسی داسی
داسی داسی داسی داسی داسی
داسی داسی داسی داسی داسی

یو سړی و کوی داسی داسی داسی
شبهی کی

هر کله چی خبر د ډول ده
د هر داسی په داسی داسی داسی
داسی داسی داسی داسی داسی

داسی داسی داسی داسی داسی
داسی داسی داسی داسی داسی
داسی داسی داسی داسی داسی
داسی داسی داسی داسی داسی

داسی داسی داسی داسی داسی
داسی داسی داسی داسی داسی
داسی داسی داسی داسی داسی
داسی داسی داسی داسی داسی

د تيری گزې د چتر اخير

په پښتني ښار

د تيری گزې د چتر اخير دی
وېشېدو سيمې خو وېشېدو سيمې
مرد ساه موه به د ايراي دی
رای دده به موه به موه

۱ دده ال با خور د کښېو بيار دی
۲ دده ال با خور د کښېو بيار دی
۳ دده ال با خور د کښېو بيار دی
۴ دده ال با خور د کښېو بيار دی

۵ دده ال با خور د کښېو بيار دی
۶ دده ال با خور د کښېو بيار دی
۷ دده ال با خور د کښېو بيار دی
۸ دده ال با خور د کښېو بيار دی

۹ دده ال با خور د کښېو بيار دی
۱۰ دده ال با خور د کښېو بيار دی
۱۱ دده ال با خور د کښېو بيار دی
۱۲ دده ال با خور د کښېو بيار دی

۱۳ دده ال با خور د کښېو بيار دی
۱۴ دده ال با خور د کښېو بيار دی
۱۵ دده ال با خور د کښېو بيار دی
۱۶ دده ال با خور د کښېو بيار دی

۱۷ دده ال با خور د کښېو بيار دی
۱۸ دده ال با خور د کښېو بيار دی
۱۹ دده ال با خور د کښېو بيار دی
۲۰ دده ال با خور د کښېو بيار دی

۲۱ دده ال با خور د کښېو بيار دی
۲۲ دده ال با خور د کښېو بيار دی
۲۳ دده ال با خور د کښېو بيار دی
۲۴ دده ال با خور د کښېو بيار دی

۲۵ دده ال با خور د کښېو بيار دی
۲۶ دده ال با خور د کښېو بيار دی
۲۷ دده ال با خور د کښېو بيار دی
۲۸ دده ال با خور د کښېو بيار دی

۲۹ دده ال با خور د کښېو بيار دی
۳۰ دده ال با خور د کښېو بيار دی
۳۱ دده ال با خور د کښېو بيار دی
۳۲ دده ال با خور د کښېو بيار دی

۳۳ دده ال با خور د کښېو بيار دی
۳۴ دده ال با خور د کښېو بيار دی
۳۵ دده ال با خور د کښېو بيار دی
۳۶ دده ال با خور د کښېو بيار دی

۳۷ دده ال با خور د کښېو بيار دی
۳۸ دده ال با خور د کښېو بيار دی
۳۹ دده ال با خور د کښېو بيار دی
۴۰ دده ال با خور د کښېو بيار دی

۴۱ دده ال با خور د کښېو بيار دی
۴۲ دده ال با خور د کښېو بيار دی
۴۳ دده ال با خور د کښېو بيار دی
۴۴ دده ال با خور د کښېو بيار دی

نښيرک د لاس

نښيرک د لاس د لاس د لاس

نښيرک د لاس د لاس د لاس

نښيرک د لاس د لاس د لاس

نښيرک د لاس د لاس د لاس

نښيرک د لاس د لاس د لاس

نښيرک د لاس د لاس د لاس

نښيرک د لاس د لاس د لاس

نښيرک د لاس د لاس د لاس

نښيرک د لاس د لاس د لاس

نښيرک د لاس د لاس د لاس

نښيرک د لاس د لاس د لاس

نښيرک د لاس د لاس د لاس

نښيرک د لاس د لاس د لاس

نښيرک د لاس د لاس د لاس

نښيرک د لاس د لاس د لاس

نښيرک د لاس د لاس د لاس

نښيرک د لاس د لاس د لاس

نښيرک د لاس د لاس د لاس

نښيرک د لاس د لاس د لاس

نښيرک د لاس د لاس د لاس

نښيرک د لاس د لاس د لاس

نښيرک د لاس د لاس د لاس

نښيرک د لاس د لاس د لاس

نښيرک د لاس د لاس د لاس

نښيرک د لاس د لاس د لاس

نښيرک د لاس د لاس د لاس

نښيرک د لاس د لاس د لاس

مگر هېڅکله مې ماته نه و غوړلی.

بالا غره مې د مسلمانانو د لاسه ماته

وښودله او غاړه مې د مسلمانانو

لاس ته ودرغله.

امير الاميرين حضرت عمر (رضي)

اعزو که چې د پادشاهي حاضر کې

هرمزان پوهېده چې مخته سترابه

د مېړه هېڅکله چې د مسلمانانو مې

د پر ظلمونه کې پدې په دغه وخت

کې امير الاميرين پوښتنه هڅې

د کې چې ته هغه مې چې د مسلمانانو

دې دونه ظلم او ستم کاوه؟

هرمزان جواب ورکې او ويلي

ولي چې د مېړه

حضرت عمر (رضي) ودرغله

آيا پوهېږي چې د ستمی سر مستحق

مې؟

هرمزان وويل ا هو پوهېږم.

حضرت عمر (رضي) ودرغله

دروستی هېله دي هغه؟

هرمزان وويل چې پرته دي يم

او گېلاس او په مې وروستی

نو چننه ده چې د سر تو پر پکيدو

د مېړه پو گېلاس او په وچېم.

امير الاميرين امر وکې چې

گېلاس د مې وروستی حضرت

عمر (رضي) په پناه او پو گېلاس

هرمزان وويل چې هر مران او

د مېړه مگر و مې ته چلې

حضرت عمر (رضي) پو چننه

د کې چې وروسته وروسته؟

هرمزان وويل چې د مېړه

تو د مېړه او وروسته مې په

مې کې خطو جمع ته مې چې آيا

د مېړه د مېړه مېړه کوي که نه؟

پاته په ۲۲ مخ کې

د پان

د مېړه مېړه مېړه مېړه

هر مران د مېړه مېړه مېړه

کې وایي چې د مېړه مېړه مېړه

مگر د مسلمانانو سره مې کینه او حسد

دراود. ده د پر چنگونه کې ووه

مكتبة

به کاردی چی مربوط، خانکه ددغو هنکاو «و»

به هر دو تو گفتم می خیره هم پیدا کنی او خلعت دهد
و او او به وقت کمر حقه دلوی او داده ای و سر حلاوت

و سخاگو ٲيز ٲا قار :

۲۵. در جا کریم سوئل :

دخست و غشیری و د پادشاه بر لوی گد (۲) ده بکجی و د لوی
دوی چیر په لار و غله غله بکجن هایدی

۱۔ چھٹی (۱۵) ریکھرو نو۔ ایلوئیم نیہ مسجد جامعہ کی
کیمپ ی

موتل ہی تو عیم خوائی دہو، کی اور بیرونہ ہی ہم
لازمہ عوی اؤن کارہ موتلی دوچار والی باہر مدقہ کارہ

۱۔ مراقبت الہ کیلئے جو قرآن مان خلعت کے اوپر دو اوروں پر
سورہ یوسف کی عبادت اور حق دعوے پر ہر صبح ۲۰ مرتبہ
کریں ۔

د خلکو لوی مشکل ته د ټاټوبي کار یو ټاټوبي ټیم ته
او په ټاټوبي او که و کیندل سو چا ته چی او ټاټوبي سو او
موږ د مسل د انکشاف د مدد یو ټیم، غواړو چی خپل پام د ټاټوبي
و لاسوالی ته هم واړوي

که همه هم سر کال چیر آباد او آبادانی و حوضک چو
 رانند کرد و در کمر و بزم به در او و همکاه او چو بر ختم و بزم
 خمر و به کرل سور به کردی چو به در او و یکی کال و کتوت
 پاره مر بوط معاصرت و در حق میبوی و کر و اند گرو و سر و به در او
 قند به بر به کرد و آله مرسته و گری

که در آن کریم به دستونوکی از شاهان و کپندل شی و
د و دوسه پنهانی کپندل شی دغه و اسوالی آبادیهی
د کر و حاصلات فی زمانه ی او و خلکو و ادبی هم مدعی
لاری غده ۱۳۵۰ کپندل شی

مولا دمر بود مد ۲ نوچه دخی حوا ۱۹۷۱ و ۱۰ و ده
کروچی پدغه مکله لایق انداموشی ،
تار بیدی دمه عوفه

مرحوم عبدالقادر خان دیوان بیک وکیل الدولہ
علی حضرت قیوم شاہ دہسرد دیوان اعلیٰ اعلیٰ دہلی
وزارت مؤسسہ و عدلیہ اومالیہ وزیر اسلاف حاکم
دی

د کلمه هار دغه تار یخې شته ده ت ۲۰۰۰ یو پدري او وری
دی اوس ای کورنی په کابل کی ده او چاغلی سر را لیدی
و که تر پوښای بی دله پیاو غده دی .
د م پوښکک ار شاو نی سیمه

مسلک، بی به هفتگی دملرغ او اسپنی دور ی
آار لاس تهر علوردو مدت بی دول (التاد بخ در مانی
او ادو اردو حقه ها بیری او دتاد یعنی خواهد و که معنی می
تاد یعنی قداحت پنجه و زرو کالو که در سیه ای او بین دهی
و سوالی بو کلی دی او انگور ی باغو به یکسی

بیردی

د كندهار اوسني تجارت

په تېره كره كې موږ كندهار په پخواني تدارت باندې مخه وړې او چول وده په هكله مخه اېه وشوه هرڅه چې اوسني تدارت پخواي تدارت په شان باندې وېست و پخوا ته چې پر توپیر لاری او خوا ده چې په دغه برخه كښې شو لېك

د كندهار اوسني تدارت د حمل او نقل د وسایلو د پرمختیا او د لویو لارو د جوړیدو سره سم خورا ډیر پرمخ تللی دی خصوصاً د

هر کلوډا هس چې هوایي وسایل یې الوتکې هم په کار اویځي دی د كندهار تجارت په دواړو اړخونو كې

او په لږه پورې تكامل كې پدې.

د كندهار سوداگران كولاى شو چې په المړادى توگه

د نوي وهرگوت ته چې د لخواي هاونو ورسوي او خپل تجارتى دواړو اړخونو كې او ترسره كړي

دده پورې وړې ته آسانتياوي پر ايرى شو پدې دوي مواد گران دي او سياسي مسايل دې په دې لولو لوبو وگورېدو دي او د سره

دوستانه او حسنه دي وداي په دې ورو دي او د لویو سفارو په اوښتلي كړي دمو په مرگرو

ولايتو كښې تأسيس شويدى ددې دنگه دمو لوی سفارونه او د تلگري هم داي په پور

او لومړو دوكښې تاسيس سوي دي له دغه پدوه اړخ په فضا استان كې متعدد بامونه مېخ ته راغونډ او تشكيل شويدي چې هغوي كولاى شوي چې خپلې اساسي نمايندگي دمو دپه دره او د باندې كې تاسيس كړي او په دې توگه په تدارتي كچه وركړه او سمندرو كې ساتنې دواړو لارو د هرڅول مشكلات له منځه يو سي ددې اوج وده شي هر سړي كړي په دې اړخ كې د تدارتي معاملو په پوره دده بڼه كوم تشوېش هغه په آزاد ډول وسره كوي.

د كندهار اوسني تدارت دوه عمده شكله اري: -
لومړى هغه تدارت دى چې د هيو دپه دره كې سوداگران د خپلو سوداگران د كندهار هغه ډول ډول مواد كړي او دوي پورې اړه لري او دوي خپلې اړخې وده وړي او دوي لا پخواي د سوي و ملت ته اړي پلورې خو په هوس كې ئي دمو ها پو هغه دوي ضرورت وړ شي او په كندهار كې ئي په هغه باندې ډول خرڅوي او په دې ډول د تجارت ته دواړو كوي.

دوهم هغه ډله تجارت دى چې هغې شيان له كندهار هغه خارج كوي او د خارج هغه بيا هغې شيان و كندهار ته راوړي.

د خپلو تدارات كوچې كوي چې لومړى د خپلې بانگر په اړه د هغې شيان لکه لاندې او دې هغې داي او دواړو مواد د برابر كړي او ترما او بې سر اخلو د نېرېدو وروسته ئي د گمرک له لاري صادرو دې لویولو مواد كېدو ته ورسوي او هغه ئي د خارجي اسطاد په بدل كښې خرڅ كړي خو دا ياد وړل شي چې لږ وڅ په كندهار كې د خپلو ماشومان سته چر و وړونكي هيان په غني سودن سره

تر نيموي بېسي هېس وده مواد لکه د دې، پسته و داسې او د لومړي مېدې او تر سودن كېدو وروسته ئي د پريس ماشين په درجه سايه كوي او عد لوبه هېس تياروي ددې ډول هېسې ميوې لکه هر ډول گشمېشونه تر ماشين اساسي او په مېخ توگه او د صادرو ته تياروي د هغه تاجران كله چې خپل ما او په خارجي بازار كې وړي پلورې او په هوس كې ئي سودا چر شيان لکه ډول ډول پكړان، خرڅو ته

و هر چيونه مو پورې اړه لري او د ډول ډول شيان و كندهار ته راوړي او تر محصول وركولو وروسته ئي د كندهار د دواړو دونه غرمه كوي و خپلې پوره كښې تر لاسه كوي په دې اساس او كولا شي چې په اوسني سر ما پو سره هېسې ما سرېكې

چې د هيو او د لومړي د هغه په سرته كېدې د دوي اړه په دغه لار كښې د هيو د داسې كولو د پوره وگام او اخير او دا په دې دوي د سر ما پو په چرېدو كې مهم ډول ولري بلكه د هيو او د بېكاد او له پاره به هم د مينه برابره كړي

وس هم په کلیوالی سیهو کی د غنډو او دانو
کرنه په پخوانی طریقہ کیزی
دوهمه برخه

دغندو دور-م-نک مپده کول د غچیر په
 با استا:

د وادوخو او د غره زرگی سره لخوايي او د منلت
هکله ای تهی د غره زرگی په سر یو دی د دوو منر د
اندازه و بل لرگی تهی چی دغه لرگی سر د غو بود
خ سره په چر ... تهی کبری د غیری دی د دغه
گر ن پر د غره د ری اخلو د حوئی عوا و گر روی
عم د و غه منده شی به او در کجا اب دغه د منده په
درو طی شکل سره بود ته کوی چه د غه کوی به به
یو د اصلاح کوی وای غو و من چر گر ب
درو تهی یو پر دغه کوی د شپر خوا به و حوا
گر دوی دوه ته د غره یو دی ته و ی د دوه ته

کوی دلمو خسته دناهی، جلا کول چه بادی بی بولی
 زان مهال، بادی چو د بر گرا بود، خسته، و در
 دو-او تجربه کاز، در گروی دلمو بادی گری، خسته
 در دلو کاز، حار به، د بادی اده، لری چو، د
 دج-یری، د ی خلود، و در کوی، بر گرا، ان غم دناهی، و
 خسته، بولای شی

صاحبکوی کوی پدی دور چو ، با اس غو ، یو غو ، به
 و نا ، بر غو ، اندی ، یی چه پدی غو ، حب کی دهر غو ، یو حوله
 به ، و ، کو چو ، یی دسی نه یی عسکه چو ، که غو ، یی سره ، غم
 و حودی دهمه ، که و حصر و سره نه یی د یی ، دو ، یی دوی
 ساعت ، پر د غو ، و غو ، یی گرزوی تر ، هو چو ، به سر و غو ، و
 (پناه به ۲۲ مخ کی)

پیدل منتین

هووردهی مخ کی دکنده ر به هوایی و کرکچی
د پیدل منتین یو هووردهی و سوچی به هغه کی جا خلو
سلجوقی او ایمیم دیم قهرمان سول او جا خلو حلیم

او خلیل و هم امره سول او د کندهار هوایی به
سلطان عزیز د کرپاله خوایی جا یزی تر لاسه کی ی

د پیدل منتین لووچی یوه جوړه وړه لویه ده
به دوو کسا او هم کچه ی او په خلو و کسا به

د دوو کسا لووچی ته سنگل وایی او د خلو و کسا نو
لووچی ته چل د هم سکه دو لیمال داری و چل شو د ی
او یو مال دال ته یی شون کاک و ی چی دمره سو د هغه

جوړه سوی دی د باری کورونکی به لاس کی به د توی
او هغه د خیل کاک به هغه د یکتا سره د حال هغه دوی

د کندهار والی جاغلی سلطان عزیز د کرپا به
کندهار کر د پاکستان د ولس د دنده یی د لوو
د گهون کوو اکو سره لیدل کچه یی

خو ادلی حواته غور هووچی به چله مار د کر
دو و سرو پسا لوو او به ته می د انو به د لیری کوسی خوایی
سرو سر کچی وی کچه یی پال د مقابل لوری ته
و غور هیچی یاد میدانه خارج می او سرو پس
کوونکی ایم امره یوسی به پشگل سر و سره با دی
گیمه یی سره خوایی پشگل سر یی و سره د لیری گچی
دغه شان په دای گیمو کر چی د لیری شون و گچی هغه
دای یوسی

یوه یادونه

د تیری گچی د ایم مخ په (۲۶) کرپه کی یوه
صاعقی غلطی پیښه شوه چی هغه (شارو) به
په (لسادونه) سره چاپ شو دی نو لطفاً قاسی
د اکلیمه په (فتادونه) سره اصلاح کچی

(۱۵۱۵)

(۳۰ مخ)

خوب او خوب ليدل

دغه ميناظر او حركات چې موږ يې په خوب کې وینو
ناپتوی چې ممکنه ده دموه فکر او شعور د خوب په
کچه کې پورته شوې بېخيا د حالات له خوا پېژندل کېږي

دغه ميناظر او حركات وکړي. د خيال په عالم کې انسان
الو ويل او پوښتني تر له گو تې څخه تېر وړل شوې
اده پوما دی کار دی او که دموه خوب هو وده
په کې نه وي او دموه پوښتني په کې نه وي پېژندل

لکه په څېر دموه په نظر کې مادي معلو مېلاي
داسې حال کې طمعه دموه څېرې يې په فکر کې
دغه ميناظر او حركات په کې کول او د بېخيا د حالات د

و لور سره سم موخه تر ګڼل. دموه د لور سره سم د بېخيا
د حالات ګڼل اصول چې د لور سره سم موخه لري او
دېل کې يې دی، پوښتني له دې امله دموه په نظر کې
پېچ او. دموه څېرې چې دموه څېرې په څېر کې

د بېخيا کولای او پېله دموه او څېرې په څېر کې او.
د بېخيا کولای او پېله دموه او څېرې په څېر کې او.
د بېخيا کولای او پېله دموه او څېرې په څېر کې او.

خوب ليدل کېږي ده په دې اساس خوب د انسان په لور کې
په کېر او د بېخيا لري. د لور سره سم موخه دموه دموه
په کېر او د بېخيا لري. د لور سره سم موخه دموه دموه

په کېر او د بېخيا لري. د لور سره سم موخه دموه دموه
په کېر او د بېخيا لري. د لور سره سم موخه دموه دموه
په کېر او د بېخيا لري. د لور سره سم موخه دموه دموه

په کېر او د بېخيا لري. د لور سره سم موخه دموه دموه
په کېر او د بېخيا لري. د لور سره سم موخه دموه دموه
په کېر او د بېخيا لري. د لور سره سم موخه دموه دموه

په کېر او د بېخيا لري. د لور سره سم موخه دموه دموه
په کېر او د بېخيا لري. د لور سره سم موخه دموه دموه
په کېر او د بېخيا لري. د لور سره سم موخه دموه دموه

ده چې د دغې نظريې سره سم دحياتي تعاملات مخصوص
مخصوصات د بېخيا توکمون په نامه په وېنه کې سره
داغول کېږي او د دغې تعاملات په اړه د بېخيا کېږي.

دغه کېږي او دموه په اصطلاح د خوب دموه لکي
دموه د بېخيا لري په بېخيا کې په بدن کې پېدا کېږي.
د بېخيا توکمون د بېخيا سره د بدن. پېدا کېږي په څېر کې

چېرېان کې څېرې څېرې څېرې او دموه لري او دموه لري
دموه لري او دموه لري او دموه لري او دموه لري او دموه لري

د دوسته سترګې دموه لري او دموه لري او دموه لري او دموه لري
د دوسته سترګې دموه لري او دموه لري او دموه لري او دموه لري

په دغه نظر په هم د خوب د بېخيا دموه لري او دموه لري او دموه لري
په دغه نظر په هم د خوب د بېخيا دموه لري او دموه لري او دموه لري

د بېخيا دموه لري او دموه لري او دموه لري او دموه لري او دموه لري
د بېخيا دموه لري او دموه لري او دموه لري او دموه لري او دموه لري

د بېخيا دموه لري او دموه لري او دموه لري او دموه لري او دموه لري
د بېخيا دموه لري او دموه لري او دموه لري او دموه لري او دموه لري

د بېخيا دموه لري او دموه لري او دموه لري او دموه لري او دموه لري
د بېخيا دموه لري او دموه لري او دموه لري او دموه لري او دموه لري

د بېخيا دموه لري او دموه لري او دموه لري او دموه لري او دموه لري
د بېخيا دموه لري او دموه لري او دموه لري او دموه لري او دموه لري

د بېخيا دموه لري او دموه لري او دموه لري او دموه لري او دموه لري
د بېخيا دموه لري او دموه لري او دموه لري او دموه لري او دموه لري

و این دهر بان دستگاه مشترک بود و کله چی به یو دهنو
همه بیدیدی هغه بل به زیاده دهر یو و خوشی به حال
کی و له دی امله میخ نظریه دهنو دور نظریه هغه
دغه پوختنی ته چی ولی موه بیدیدو قانع کولونکی
جواب نه و دگویی.

دخوب به مکه یوه بله نظریه دده چی دهمی
سلو او تر میخ دتاس د فصل به نتیجه کی خوب صوت
مومی به ظاهر تو گه دود هی له پلوه همی سلو لونه
دخیل و دهنو به واسطه پوخته اندکی پیدا کوی او
دخیی دخوا سلو لونه مهنی کپری او دتاس له مکه
هی ددی نظریه دطرف ارا او به حقیقه دغه مرد
خوب سبب گر هی دغه لول در حیات دهنو بسکی تیا و
در لولونکی دی چی مرا تراش لا خلاصی

پو لای سیدی با و لول چی و لی کولای موی
دخون مکه اشم تر پا به مکه له او میخ او تفسیر کی
دی وانی

لومی دی دهمی ازکا او همه هی موی وانی
دری داهما یوله لای مهنی ته هی او به مهنی کی
بر همی سلو او پاندی تا بر پندی

به هینو موی و کی دغه در بی مهنی سلو لونه
نمر بکوی او به هینو موی و کی بر هکس دهنو
دحرکت ماله گسری دهمی سلو لونه

نمر بکک دغه مهنی اصلی جر پانوه چی به مهنی کی
صوت مومی و جود وی او پر له پس و دهل های نیسی
او دهنو سلو لول و بیدیدو دخیلانی و دخیلانی
نتیجه کن بیل بیل مهنی مرنکی ته مرنکی او کله
مکه دحرکت مهنی کی کی دغه مرنکی کی چی
دمو بر مهنی بیدیدی او فعالیت به حال کی مانی
خرانکه چی مهنی ازکا لونه نمر بکک مهنی او و مهنی

کولای خیل نمر بکات او دخیلانی مهنی و مهنی
او به دی صوت کی به پر له پس بیدیدو دخیلانی خوا
دایی مرنکی بکک دیوه پکنواخته مرنکی به مرنکی
که مهنی دخیلانی و مهنی سلو لول مهنی او

مهنی با مهنی کپری او دهنو دخیلانی مهنی کی کی
به نتیجه کی خوب مهنی داهمی به دی اساس خوب

پر ته دهنو دخیلانی سلو لول دخیلانی دخیلانی دخیلانی
له دی

مهنی سلو لول دخیلانی سلو لول دخیلانی
دخیلانی کپری ماله دلاسه و دگویی او به خیل
هان کی مهنی خطرناکه کیمیاوی مواد چی مانی مکه
دسلو لول دظلم و اختلاف او گدو و مهنی مهنی
راغونوی ددی نظریه به اساس خوب دگویی و ی
نظریه دطرف ارا او دده چی مهنی دتاس ددی چی
به بیدیدی چی مهنی مهنی دی بلکه مهنی مهنی
مهنی به مهنی بیدیدی

ولی بیدیدی و

مهنی سلو لول دخیلانی دخیلانی دخیلانی
پو لول دگویی داستراحت امکان و دگویی دخیلانی
مهنی خوب به دخیلانی کی مهنی او دتاس دخیلانی
او دتاس تر لای مهنی دتنفس جهاز و مهنی
دهر بان دستگاه هم خیل فعالیت و ماله لای و ی
به دی صورت کی خوب دخیلانی او مهنی بدن ته مرنکی

او بدن خیل لای ماله دده هان دده هان مانی به مهنی
چدی اکیس دتاس مهنی او دتاس مانی مانی
برای مهنی خوا مهنی سلو لول خوب به دخیلانی
مخالفت مهنی تو کسینو چی و دخیلانی ماله به مهنی کی
راغونوی مهنی به مهنی دتاس دتاس مهنی او
به دغه توک مهنی داستراحت مهنی ددوباره مهنی
او مهنی به مهنی پوده استقامت مهنی او مهنی مرنکی

چی مرنکی مهنی دخیلانی دخیلانی دخیلانی به حال کی
التباس مهنی ماله مرنکی مهنی مرنکی مهنی
بدن دتاس مهنی دخیلانی به دخیلانی کی دخیلانی

به دخیلانی کی احتیالی جر پانوه قطع کپری او دخیلانی
مدافع فوت دلازی درک مهنی او دغه کپری کی چی
و بر قوی مهنی بر پند و حیوانا تو اغیره مهنی او مهنی

مکر و یوه مهنی مرنکی دتاس مهنی مهنی دخیلانی
مهنی مرنکی به حال کی تر ذیق کپری و مهنی ددی
چی دغه مرنکی دتاس حساسیت لری بیاهم دغه مهنی
دلازی او به مهنی ددی چی دخیلانی دخیلانی مهنی
مهنی مهنی

(پای به ۲۵ مهنی کی)

(۲۲ مهنی)

ستاسی د زده کړی...

حضرت عمر (رض) و فرمایل: تر څو چې او په وینه چڼی قول نه کړم چې نه دی وژدم.

هر زمان چې دا واوریدل دا د یو کیلا س می پر مخکې کښېده او وی ویل ده او په نه چیم چې وروېنم مسلمانان تر کسې اندازې پر خپل قول ولاړ دی.

حضرت امیر المومنین و فرمایل: هر زمانه چې ته آزاد پر ستا مو چپاړی ته د سرگه خلاص کړی او امر می وکړی چې د سلامت کوو ته ورسوی.

حضرت عمر (رض) دغه لور والی او مهربانی پر هر زمان تا نیرو کې او هوو دغی لانه وی تېری سوی چې بیا د حضرت خلیفه حضور د نه حاضر سو او د اسلام په مبارک دین مشرف او د اسلام د عسکر ولوی صاحب منصب سو او د هیچ چول خدمت اولک اکار دی هغه می د مسلمانانو سره هان ته سپاروه.

لومړی او ثانی هم باید د خپلو اسلامو په هان د اسلام د سپېڅلي دین په اساس په هان کې د اسی چټکني او حمیده اخلاق ورو وژو چې د اسلام لور والی د اور و او بیا نو په نسبت غنی هر کڼه سی او د اور و خپل د غټ هم د اسلام واورو ته پیدا سی.

د پوهانو ویناوی

ایکمه څه جغه هو کت دی چې د وروخیا لوهننوی باجه کتاب یاد اسی ملگری چې اهل کتاب وی. (ویکنود هو گو) مینه د پنا بانو د پاده یومنفو لیت دی او د غریبانو د پاده بېله سر د دی چل څه نه ده.

(سقر ا ط)

اوس هم په کلیوالی سیمو

کې په کله شسوی د و غ وړی مېستده شي بیا او بزرگران غوايي د سر شکوي هېستده ایا که کسې سوي او دغه غنم په پدوم او بېلجه بادوي تر څو چه د غنمو غصه خاوري او غاغي بېلو شي

د دوسته نو بزرگران په دور بادو ورو څو کي د د پشی غنم د چل او غلېلو او په واسطه سره پاکوي هر وخت چه د پشی غنم پاک شول بیا نو بزرگران د دغه غنمو د ډاگه پر وړ

دورد کا او په ذر په د غنمن کړو ته وړی کله چه د ډاگه ورو د غولدی سول بیا نو د پشی د اخستلو د پاده بزرگران په کلی کې کړزی د هر چا چولو ته او پو د ډگان چه

خلاصوي هغه غنی غوايي او هر څو که چه پدغه ډاگه کې حصه لری هغه هم غېروي اسباب لوله په گډه سره د پشی د اخستلو د پاده د غنمو ډاگه ته وړی لومړی

د دغه کلی ملا (اعام) کوم چه پدغه ریشه کې د ډگان حصه لری تر غنم اخلي او د موی می بیا دغه غنم پر ټوله ریشه باندی ښیندی وروسته نو د دغه پشی د غنمن ناظر په

چا لکه یا غلېل د پشی په اورو لوړول کوی او د بزرگرانو او غنمن حصی پدی چول و پشی د غنمو غصه غلور کو پشی چور و وروسته بیا پر دغو غلور کو ټیټو ایسکه اچوی

د دغو غلور کو ټو غصه چه هر یوه بزرگران او له وړمی

پر هغه عا د وړنه غولوی لومړی ټوله بزرگران په گډه د غنمن غم دده وکود او کښوونه د سوي کله چه د

غنمن غنم غولوی کې بیا نو خپله پر هغه په غلېلو منغو کې سره و پشی او هر یو خپله حصه وړی.

د ښکگيالۍ سره هر ٤٥...

د سرواښت له مېنډي څخه هنري فعاليت ته موخه لده
مواد لږ داسې چې د پوه کال د پدي خوا تقاعد سو پدي
آرژو لري چې د مجسمه جوړولو پوه استوديو
خلاصه کړي چې پدي کار سره به هم شاگردان وروځي
او هم به د خلکو او ماشانت لېوول کړي چې دده د اقدار
د زياتي ستاينې وړ وي.

د مېته تر دې چې خدای په امانې وکړي و د غېل
اشعارو څخه يې دوي نظمې خوا ده شعرونه د کندهار
مېلې ته د پېدا کړل.

د ښکگيا لږي د کلام نمونه:
ابن الوخت د مطلق چا پلوسه نه يم

تور د طالع پداسې چا وگر فتاد کړم
چې د غېل او پوکانه هغه يې پېژاد کړم

د سکوت مهر مې اېښي ژر نه به
يو سر موځي قوي پورته به گشتاد کړم

دسې يو تود لسته پدي چار کړي
تاسف پر بې قدر دي د پيښار کړم

بې لکۍ ښوونځي د پياز په سر څرنگه
تعبېد پر څرنگه د پياز د پياز کړي
غزل د پياز په سر څرنگه د پياز کړي
د پياز په سر څرنگه د پياز کړي

د هېان پوست د پياز په سر څرنگه
خپل قلم د هېان د پياز کړي

د سداقت آخر شمېر د ذلت د کړي
د مکافات د چا خدمت ده گڼېکار کړم

ابن الوخت د مطلق چا پلوسه نه يم
چې پدي پېښو د هېان لو د اعتبار کړم

د ادبي ښکگي مې ټوله څښېره کړل
مدې که په مادي سر ماته د اړ کړم

په پتني وېش مې اېښي په وگړو کړي
په نامه د پېښو د والي اعتبار کړم

د ناروغه د فلک څرنگه په مېرانه
استقبال به په غښتلي د غېل او پياز کړم
کښکي مې په لاس د مرغواي (ښکگيا لږي)
د رېښه د رېښه د نامرد لقي غوڅېار کړم

سماوي ډېري

په لڼاکي لوي لوي ته ته ښکگي او فلزي
تور د چود لري چې تر مېنو ستودونچي لوي او د لڼي
دي.

د اډېري د آسمان په لور ده کي چا وړل کيږي او ثبت
وېرک کيږي او ذرات يې د پياز په شکل، چې پري پازل
په ډول پر مېڼه پاندي د الوېري.

چې هغه ته سماوي (حجاء و اېي).
د پير هيله د دغېسمو سماوي چور و هغه
پر مېڼه پاندي د الوېري.

تر سلو کلونو مې پوه د دغو چور و هغه د مريکا په
پوه لومړي کي د او لويده له چې په مېڼه مې کي د پوه کيږي
مخرو په انداز د وړ کتنه جوړه کړه.

د دې ښکگي د دغو آسماني چور و هغه مې په کافا د
کي هم پوه د اډېري کړي ده.

اکثره وخت سماوي چوري په دېا پړاو او قباو سو
کي د الوېري.

هکله چې د دېا پړاو او په دې مېڼي پر مخ
تور چې چوري دي.

خوب لیدل...

اوس اوس د طب علم دندو غږیو
 د دندو په غرض د خوب د پیلو پیلو
 د وړو غصه ګټه اخلي پخوا به یې
 د خوب لرونکو دوا ګانې
 په واسطه ناروغانه یا وړغی
 پیدول او فقط د وچۍ خوند لو
 او دوا د پاده به راوچیدل.

دې طریقی که څه هم
 ډېر مطلوبی نتیجې تر لاسه
 کولی شو وروسته معلومه سوې
 چې دغه ناروغان په چټرو او وړو
 مواردو اخته کېږي. ان ورو
 زیاتره د پېژندونکو د خوب غصه چې
 طبیعي خوب ته ورورته دی، ګاډ

اخلي او ناروغان د تلپښ په
 وسیله پیده کوي مګر په دې وړو
 سټو کلو کې اکثر یې خوب هم
 رواج سوی دی، دا خوب ډېر
 ګډوډی او ناروغ ته مېخ ډول
 ضرر نه رسوي. خو وړی پوهانو
 یوه مخصوصه اکثر یې خوب

دا وړو کې «دستګاه اختراع
 کې ده چې فرانسوی او انګلیس
 وړ غیاثو ډېره ستاېلی ده.

یوه وړخ یوه کلن سړی د
 لیننګراج اوطبی استاذون ته
 وړغی دغه ناروغه د زده په برخه
 کې د سخت درد غصه شکایت

درلود، پر سېره برخه ناروغه
 د ډېر کلنی سختی پیښوایی غصه
 په عذاب و، لوهره دوا چې ده ته یې

ورکول، دی په ۴ ساعت کې تر ۴
 ساعته اضافه نه پیده کېدی.

د مصر تصمیم...

شوروی اتحاد د امریکا
 سره پرتلاطم ته درسیږود پاڼه
 زیاته خلاصه درلوده تر څو چې د
 هندو موخو د توله امله په یوه
 نظامی ماجرا کې جمهور د اوس
 سادات دغه ډول تصمیم اعلام ګډ
 د الیکټرال عقیده رار ځي چې د
 منځني ختیځ د مسئلې په ډګر کې
 دخل د پوځی لیاړی چا ترس

ناروغه تر د غېږونو لیرم او
 اکثر یې خوب سر دېس ته
 واستاوه. که څه هم غېږونو لیرم
 د پېښوایی په لېری کولو کې

زیاته لږه لری مګر دغه ناروغه
 د غېږونو لیرم تر تاتیر لاندی
 ته راغی، نو ډاکټر او فیصله

و کې، چې دغه پېښو د پاره د
 اکثر یې دستګاه غصه کار واخلې
 دغو اکثر وړ دستګاه په وسیله

یې دی تر لاسو د تېږ وروسته پیده
 کې. د دغه ناروغه د پېښوایی
 معالجه نقطه ګټه او هر ګډت

اوم ساعت په بر کې و نیوی غږد
 ناروغی غصه بالکل خلاص سو

او اوس اته ساعته پوره خوب
 کوی او د زده د دوی هم بشپړه
 چه سوی دی. «پاته لری»

د وړو او پوځو د وړو دغه اخلي په سټو
 موخو ددی.

د عربی متحد جمهوریت رسمي
 دوا پور د منځني ختیځ په مسئله پاڼه دی د
 بحث په ترڅ کې د جمهور د اوس سادات سره
 د اسرا تیلو د ستر عظمی کولای اماریه
 غوښتنه تېږی کېي او وېلې دی چې
 د مخالف غېږ و په باب د قاري درېځ د
 پخوا په شان پاڼه دی. د مصر عربی
 جمهوریت تر اوسه پوري اوس دې خاطر
 شوی چې د اسرا تیلو سره د مخالف غېږی
 وکړي.

او د اسناد ات په پیلو وروستې
 وینا کې دا هم وېلې دی چې د اسرا
 تیلو سره د مخالف غېږو په باب د مصر
 موافقه د چین ته د تسلیمېدو معنی
 لري.

د مصر د عربی جمهوریت حقیر
 مفسر محمد مستین هېکل په منځني
 ختیځ کې اهر اېوان د اسوایی او
 نه چکې د سادات د دوا پر ضد الخطار
 وړ کې دی.

هېکل چې د انور السادات وړدی
 دوست ګڼل شوی دی اخر اېوان او
 متعده ایالات یې د منځني ختیځ د غېږو
 په ډګر د تودن کېي دی هېکل په منځني
 ختیځ کې په موجوده حالت اتفاق کېي
 او عربی جمهوریت یې دای ته را بللې
 دی چې اوسنی حالت ته د خاتمی وړ کړ او

د پاره یو ستوری شوی پلان طرح
 کېي.

په زړه پورې خبرونه

د نړۍ پير کړچنې کتاب

پدې کتاب د دوستو وختونو کې د
او کړاينې سندونو لکه د لوی شپه پوهان
(سپاډو پستی) نورې پوهې د کتاب چې
حتی کولای سوځېدلی ترسېم یې اېږ کړو
چونکې دي .

ددې غږونه د پېر سکوپونک لاسي
کارونه د نړۍ په پاتړه هېوادو کې د
لېوالتیا لپاره اېښودل شو پدې د دې
غږونه وروستی کارونه د کتاب
چونکې دي چې سايزمې د پوهې ملي متر
مراج شېره پراس خپه دي .

محتويات يې داو کړاينې لوی
شاعر (کاداس شېنکو) د آواز وېشونکې
د دې د پېلنگ لکه ډول شپه چونکې دي .

د لوی پېر لاسي کوچنې

لوی سر په طبیعي حالت او

بشپړ ډول سترګې غوږونه

خوله او پړه يې د ډول ډول غوږونه

سرمې تر مېلا لاندې پوړۍ او

سترګه په ناکه ډول ډول

د لوی پېر لاسي کوچنې

وزن په طبیعي ډول ۲ کيلو ۱۰۰ ګرامه

مخې حالت يې اوسېدلی

(ب)

پوړۍ لاسي کلنې پير منځنۍ

پوړۍ کوچنې وزېزاره

چې دوه سره او درې

سترګې يې درلوي

په کتنه مادګې ۲۲

کلنې مېسټر مستند

او کوچنې وزېزاره او دې دوه سره

او درې د لاسي سترګې يې

درلودی .

د پنځواينې دولسوالي د پاشول

د کلې او سپېدونکې يې يې چاله

۱۷ ولادې لري چې پنځه يې لاسي

او دوی يې لوی دي .

په کتنه مادګې د پېر

دو غونډو د کتونې شریکه من

وړل د لاسي پېر چې لورې

په غېل کړو کې د اولاد پېر کېد

د درد احساس کاوه دو غونډو

مراجې وکړه او د پېر يې پېر

په لاسي

محمد علي کلي د عقرب په مياشت کې

د جو فر ايزر سر لاسي بڼه کوی

لاس اېښودلی

د امریکايي جنگلي او د قورم د پوکس د مسافرو مرتب دن فرايزر وېل
چا کول سوېد محمد علي کلي او جو فر ايزر د سپ کال د عقرب په مياشت کې د دوهم
محل لپاره مېنځپانګه کړې او دا محل په محمد علي کلي د نړۍ د دواړو لاندو ډول د قهر مانې
رسمي لقب پېر ته تر لاسه کړی .

فرايزر د وېل چې د واده وېر کړ او د پوکس د جنگلي او د قورم د ډول
سرسره مو افقه کې او پېر ته تېرون پسې هم ودر سره لاسي بڼه
کړې پدې .

(فرايزر سرب)

(۳۶ مخ)

داعضای مخالفه و به نیت ادا ب کی ای دادای نداد او و عنعنوی
کره ای او پر خستد و تسکین و جسد او عقیقه مبارکه خسر و ع کی و در شون
خود او ظالم او سخت و دشمن و دایم ای ای حدالیت و او پر سید ای تروت عقیقه ای
کر که گول .

د مرحوم مجلس دهم بود هیچکس بی دی دتور و دایم او عقیقه مالا کوی
دادی بی بی تکلیف ساده اونی الیه به شعرو ای به شعر کی
مایل اصطلاحات به خود و شکل دایم او شعر بی دعوامو او عو او مو
طبع سره موافق دی .

چاغلای فید القوس «حبیب» دده دهم به عکله دایم و ای
د مرحوم مجلس عشقی اعمار دونه ک سوز و کدی بی بی مین و دونه
له سوز و کوی او د مین و دایم و او د لاتا و کوی . عرا که بی دده به موسیقی کی
لوی لاس لری و او له دی امله اعمار بی لول و موسیقی هر او دایم او عقیقه
بر او رو یان دی . به دغه اساس و موسیقی استا دایم و دده عقیقه مین و دونه
کوی .

چاغلای حاجی حبیب باقی «سر یاس» د مرحوم مجلس دایم و دایم او عقیقه
اثر گزلی دده و ترنویف و دو سته عقیقه دهم به باب دایم عقیقه
هر گندوی .

د مجلس دهم ها اته خاس سبکه درلود که عقیقه دده به اعمار دوی دایم
ااما خا و جملر بی و بر عام نه دی . استصال سوو دی خو بی اعم و مین
او مینوم له حیثه بی بی عقیقه او خود الود گول کیر و عقیقه بی دایم
درو حیاط واته بهشت و او عقیقه لاتو پوره ترجمانی کی یده به دغه اساس
هر ذوق او هر ی طبع مقبول گزیدای دی .

لنډه دایم هر سو دایم ای محمد مجلس دایم ۱۳۳۹ ش کال دشتی
به ورخ دسلوا غی دمیاشتی به ۳۰ نیته ۱۳۳۹ کال و به سر دایم دایم و دایم و دایم
سترگی و دایم کوی .

دکتر دار درانی مطبوعه

په احمد شاهي واکي دغزا پرا تون چيمل - يسهيم پوه - بنکالي وراڼي